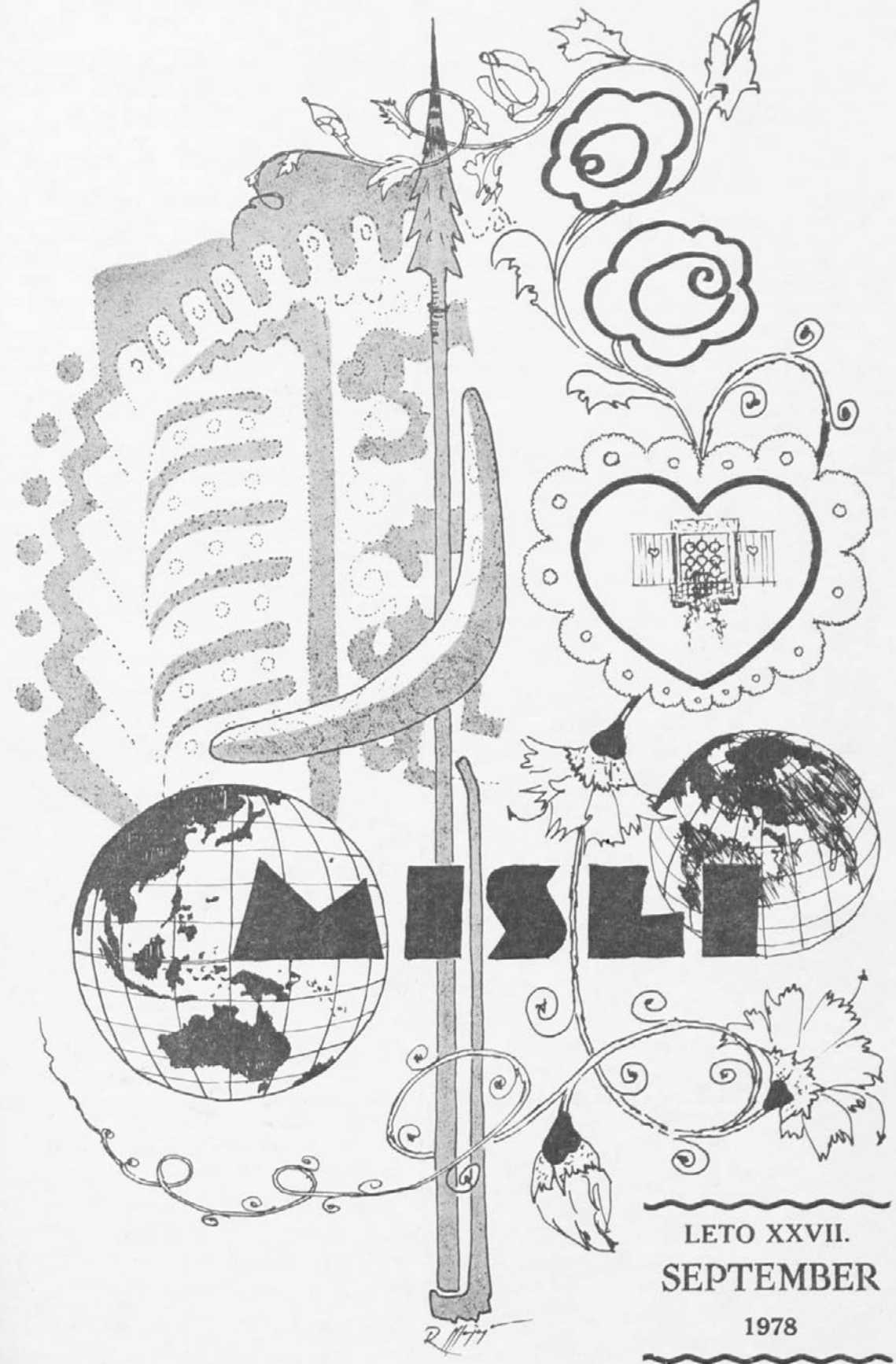

Registered for posting as a publication (Category A)

ISLI

LETO XXVII.
SEPTEMBER

1978

NAROČI IN BERI!

Pri MISLIH lanko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice. Le taka zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

Poštnina pri gornjih cenah ni vključena.

Ostale dokumentarne knjige (**BELA KNJIGA, REVOLUCIJA POD KRIMOM . . .**) so nam pošle in čakamo novih pošilk.

LETOŠNJE KNJIGE CELOVSKE MOHORJEVE DRUŽBE (štiri knjige) so še na razpolago po naših verskih središčih. Cena celotne zbirke je letos devet dolarjev. Poštnina v tej vsoti ni vključena. Pohitite z naročbo, da ne boste prepozni!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.—, II. dela \$8.50 (brez poštnine).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.— (poštnina posebej).

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60 brez poštnine.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.— (Posamezne knjige: prva \$7.—, druga \$9.—, tretja \$28.—). Poštnina posebej!

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Trenutno pošla in čakamo nove pošiljke.

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ZE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI (Baraga in Marija) — 256 strani — Zbral dr. Filip Žakelj — Cena brez poštnine \$2.50.

BARAGA USLIŠUJE — 468 strani — Zbral in uredil dr. Filip Žakelj — Cena brez poštnine \$2.50.

*

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštnino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI (THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI USTANOVLJEN LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel. 861 7787

Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint (Vic) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, 3056, Vic.

Ob rimskih dogodkih

PO ZNANEM srednjeveškem reku o kraljih bi podobno lahko rekli tudi katoličani: PAPEŽ JE MRTEV! — ŽIVEL NOVI PAPEŽ! . . . Gotovo še mnogo bolj upravičeno kot so svoj čas to izrekli o kronanih voditeljih držav. Dolga vrsta imen vladarjev Cerkve prav od ribiča Petra pa do Pavla VI., ki je zdaj končal svojo zemsko pot in svoje petnajstletno vladanje Kristusove črede, oz. do Janeza Pavla I., ki je zavladal za njim, je o tem dovolj zgovoren dokaz. Menjajajo se imena, menjava se človeško obličje za njimi in glavne poteze, ki jih sleherni pusti v Cerkvi s svojim vodstvom — Cerkev pa gre svojo pot skozi stoletja, iz preteklosti v prihodnost. Vsak čas je zanjo sedanjost. Zato se nujno dotika problemov prav tistega časa, v katerem zbira okrog sebe svoje žive člane in jo svet priznava za duhovno silo brez primere. Cerkev je družba živih — še bolj tako ob dejstvu, da oznanja nesmrtnost in na čudovit način povezuje naravni in nadnaravni svet. Vsekakor ni nikaka okamenela starina za steklom muzejske omare, ki jo kot predmet zgodovinske vrednosti lahko samo občudujemo. Pa tudi ni — kljub svojemu nauku o večnosti in novem kraljestvu po vstajenju — utopična in nedosegljiva sanjarija. Je življenjsko dejstvo, ki se v vsej globini svoje bitnosti zaveda velikega in nenadomestljivega poslanstva za vse človeštvo. Zanos pa daje Cerkvi Kristusova obljuba apostolom: "Jaz sem z vami vse dni do konca sveta . . ."

Ko je 6. avgusta zatisnil oči papež Pavel VI., je po svetu završalo. Mnogi se šele ob takile priliki zavedo, kaj Cerkvi vrhovni pastir pomeni. Za katoličane je nedvomno vez edinosti, saj smo vsi okrog njega kot ena velika družina, ki pod njegovim vodstvom skupno potujemo skozi čas. Mnogo izjav številnih nekatoliških predstavnikov držav in narodov pa je prav te dni znova potrdilo, kaj oni gledajo v moči vodstva Petrove ladje. Vsi svetovni časopisi so ob smrti z vso spoštljivostjo pisali o njem, ki je bil nesebični "glasnik miru", "romar ljubezni", "vez edinosti", "papež velikega upanja" . . . Mi, ki smo gledali v njem tudi svojega duhovnega očeta, ob njegovem odhodu spoštljivo priznavamo, da je bil PRAVI KRISTJAN. S tem in v tem je povedano vse.

Vemo, da pokojnemu Pavlu VI. ni bilo nikoli za častne naslove, zato nič ne dvomimo, da jih odklanja tudi zdaj po smrti. S svojo preprosto leseno krsto, v kateri so ga nesli v grob, je še enkrat zgovorno pridigal vsemu svetu, da veljamo le toliko, kolikor veljamo v očeh božjih, vse drugo — tudi najvišja služba v Cerkvi — je minljivo in kratkotrajno. In nedvomno se je poslovil s tega sveta v globokem prepričanju, da bo Bog poslal takega naslednika, kakršnega Cerkev prav danes potrebuje. Neustrašeno naj bi nadaljeval delo, ki ga je pred petnajstimi leti pričel on graditi na temeljih začetnika koncila, papeža Janeza Dobrega.

Ko smo na nedeljo 27. avgusta zjutraj zvedeli, kako nena-

L. 27 - SEPTEMBER 1978 - ŠT. 9

VSEBINA:

- Ob rimskih dogodkih
— Urednik — stran 257
- Zadnje besede Pavla VI. svetu
— stran 258
- Dim nad Sikstinsko kapelo
— Dr. Vinko Bevk — stran 259
- Prve besede papeža — stran 260
- Sin nima časa . . . (črtica)
— J. L. — stran 261
- Naša mama "goduje" . . .
— M. U. — stran 262
- Rodovitna in odgovorna ljubezen
— Poročilo kongresa — stran 264
- Moje okolje
— Metka Klevišar — stran 265
- Kaj pa zdravilna zelišča?
— Po A. D. — stran 266
- Potrebujejo te!
— Franc Sodja CM — stran 267
- P. Bazilij tipka . . . — stran 268
- Izpod Triglava — stran 270
- "Glejte, da vas kdo ne premoti!"
— stran 272
- Po državnem proračunu
— T. Možina, B.Ec., B.A.
— stran 274
- Kaj pravite? Resnici na ljubo
— Mirko Cuderman — stran 275
- Izpod sydneyjskih stolpov
— P. Valerijan — stran 276
- Pota božja (povest - nadaljevanje)
Canberra o naših problemih
— stran 278
- Naše nabirke — stran 280
- Z vseh vetrov — stran 282
- Kotiček naših malih — stran 284
- Križem avstralske Slovenije
— stran 285

Kje se začenja naša pot, bratje? Naš začetek — Kristus. Naša pot in naš vodnik — Kristus. Naše upanje in naš cilj — Kristus.

oOo

Ko smo priče tako velikemu in hitremu napredku človeštva, je toliko bolj potreben klic k pravi moralni zavesti.

oOo

Človeštvo bo doseglo mir le takrat, kadar se bo vsak posameznik notranje spreobrnil in se od izključno stvarnih usmeril tudi k duhovnim ciljem.

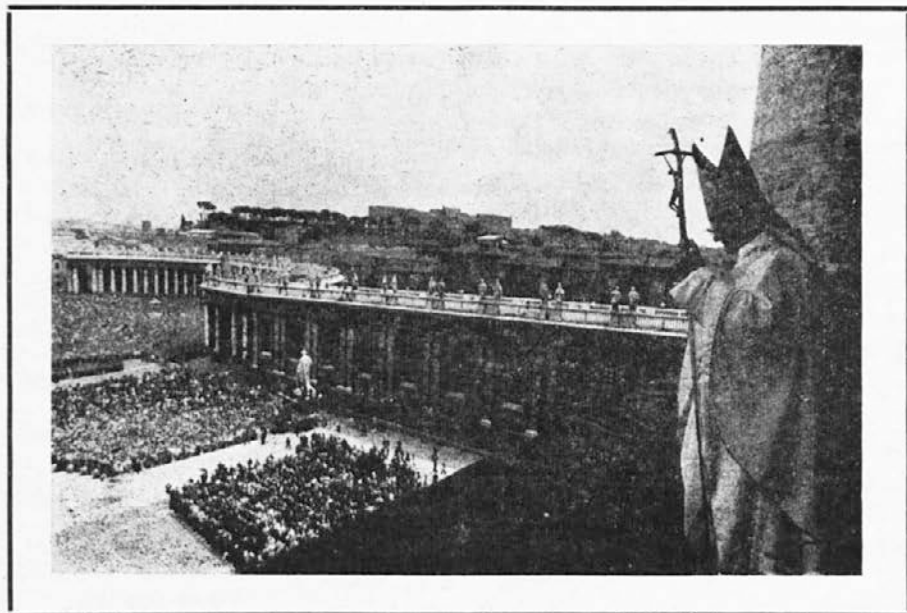
Nekaj misli Pavla VI.

vadno hitro če ne kar enoglasno se je zaključila izvolitev Pavlovega naslednika, nas je celo izbrano ime — JANEZ PAVEL — navdalo z veseljem. Za njim sklepamo namen novega izbranca h krmilu Petrovega čolna in mu iz srca želimo, da bi res združil Janezovo dobroto s Pavlovo jasnostjo ter obojemu dodal iz svojega tudi veliko mero odločnosti, s katero je že doslej presenečal in nedvomno obrnil nase oči volilcev.

Bodoča leta razvoja bodo pokazala, kako se je simbolizem imen znal odražati v stvarnosti, tako v pokoncilski Cerkvi kot v svetovnih dogodkih, ki postajajo vedno bolj zapleteni in grozeči. Naj ob vsem tem novega papeža spremlja naša iskrena molitev, prežeta s prepričanjem, da je bila izbira po božji volji.

PAPEŽ JE MRTEV! — ŽIVEL NOVI PAPEŽ!

—Urednik

Na gori Tabor je Kristus le za trenutek razodel lepoto svojega božanstva. Hkrati pa je pokazal resnico nadnaravnega spremenjenja človeške narave. Dediči božje narave smo, zato smo tudi poklicani k sodelovanju v tej Kristusovi slavi. Čaka nas nekaj, česar ni mogoče primerjati z nobeno rečjo tukaj na zemlji, če le častno živimo svoj krščanski poklic ter ga uresničujemo v logični doslednosti besede in dejanja, kakor nam to nalaga zakrament krsta, ki smo ga prejeli.

Tudi to nedeljo na smemo pozabiti tistih, ki trpijo zaradi posebnih okoliščin in se ne morejo pridružiti tem, ki so na zasluženem počitku. Mislimo na brezposelne, ki ne morejo ustreči naraščajočim potrebam svojih dragih, mislimo na strahotno število lačnih, ki je iz dneva v dan večje, mislimo na tiste, ki s skrajnimi naporimi iščejo ustrežnejša pota v gospodarskem in družbenem življenju. Današnja goreča marijanska molitev naj vključi vse te namene in naj v vsakem izmed nas poživi bratsko solidarnost.

To so bile zadnje besede — misel o poveličanju ter misel na trpeče in preizkušane —, ki jih je Pavel VI. namenil javnosti. Pripravil jih je za običajni nagovor ob molitvi angelovega češčenja na balkonu na dan svoje smrti, nedeljo 6. avgusta. Ker nagovora ni mogel več prebrati, ga je svetu sporočila vatikanska radijska oddaja.

Dim nad Sikstinsko kapelo

Tokrat je bilo pričakovanje izvolitve novega papeža kaj kratko. Že na prvi dan volitev se je pokazal nad Sikstinsko kapelo bel dim in oznanil Rimu ter vsemu svetu, da ima Cerkev zopet Petrovega naslednika. Kot 263 papež po številu v teku skoraj dva tisoč let je bil izvoljen beneški patriarh, kardinal Albino Luciani, sin revnih staršev, rojen v vasi Canale D'Agordo pod Dolomiti. Nikoli ni bil v cerkveni diplomatski službi, tudi ni služboval v rimskem središču — vse od duhovniškega posvečenja je bil v službi dušnega pastirja.

Ker gotovo mnoge zanima, kako volijo papeža, naj tu objavim zanimiv članek izpod peresa DR. VINKA BEVKA. — Urednik.

PRVOTNO so volili papeža rimski duhovniki in ljudstvo. Ker pa so se svetni oblastniki vmešavali v volitve, je papež Nikolaj II. na rimski sinodi leta 1059 odločil, naj volijo papeža samo kardinali. Aleksander III. je na lateranskem cerkvenem zboru določil, da je za veljavno izvolitev potrebna dvotretjinska večina glasov. Papež Pij XII. je končno leta 1946 odredil, da je poleg dvotretjinske večine potreben še en glas za veljavno izvolitev. Pokojni papež Pavel VI. je 1. oktobra 1975 tudi določil, da kardinalov-volivcev ne sme biti več kot 120 in da smejo papeža voliti samo tisti kardinali, ki še niso dopolnili osemdesetega leta.

Da ne bi nihče mogel motiti papeških volitev, je Gregor X. na lyonskem cerkvenem zboru leta 1274 po zgledu volitev svetnih velikašev v tedanjih italijanskih mestih izdal odlok, naj se papeške volitve opravijo v konklavu, t.j. v zaprtem prostoru, ki je ločen od zunanjega sveta. V ta namen vrata v konklave zazidajo in stekla na zunanjih oknih prepleškajo z belo barvo. Vsem udeležencem konklava, t.j. kardinalom in pomožnemu osebju, je najstrožje prepovedano med ali po volitvah dajati kakršnekoli izjave o tem, kar se je godilo v konklavu, če jim novi papež tega ne dovoli. V konklavu je prepovedano tudi fotografiranje in snemanje.

Od šestnajstega stoletja dalje so si katoliške države Francija, Španija in Avstrija lastile pravico, da smejo pri papeških volitvah po svojem zaupnem kardinalu označiti kandidata, ki jim ne bi bil po volji. Tudi ta vmešavanje je Pij X. odločno zavrnil.

Kardinali počakajo najmanj petnajst do dvajset dni po papeževi smrti, preden začnejo voliti novega naslednika sv. Petra. Na predvečer volitev so najprej pri sveti maši na čast Svetemu Duhu v baziliki sv. Petra, nato pa odidejo v konklave. Tam se najprej zberejo v Sikstinski kapeli, kjer prisežejo, da bodo pri volitvah mislili samo na večjo čast božjo in blagor Cerkve in da se bodo točno držali vseh predpisov glede papeških volitev. Nato pa se nastanijo po sobah v konklavu, ki so jim bile z žrebom določene. (Pij XII. je, za primer,

v konklavu pred izvolitvijo dobil sobo številka 13.) Naslednji dan dopoldne začnejo z volitvami.

Za papeža je lahko izvoljen vsak pravoveren moški katoličan, če ni več otrok in je pri zdravi pameti. V resnici pa so bili že od Bonifacija IX. (1389) izvoljeni sami kardinali in od Klementa VII. (1523) kardinali italijanskega rodu.

Volitve novega papeža lahko potekajo na tri načine. Najkrajši način se imenuje "kakor po navdihnjenju" — kadar namreč vsi kardinali kot navdihnjeni od Svetega Duha koga zaradi posebnih odlik soglasno in na glas razglase za papeža. Drugi način je "po dogovoru": kardinali izroče najmanj devetim in največ petnajstim kardinalom oblast, da v imenu vseh določijo novega pastirja katoliške Cerkve. Tretji in redni način papeških volitev pa je "po tajnem glasovanju".

Kardinali glasujejo na posebnih glasovnicah. Ko je svojo glasovnico spisal, zapečatil in zganil, jo vsak kardinal z dvignjeno roko javno nese k oltarju, na katerem stoji žara, pokrita s ploščico. Tam poklekne in nekaj časa moli; nato vstane in z visokim glasom — pred Michelangelovo sliko poslednje sodbe v Sikstinski kapeli — priseže: "Kličem za pričo Gospoda Kristusa, ki me bo sodil, do volim njega, o katerem sem pred Bogom prepričan, da ga je treba voliti." Nato položi glasovnico na ploščico in jo spusti v žaro.

Volijo dvakrat dopoldne in dvakrat popoldne, dokler eden ne dobi dveh tretjin glasov in še enega glasu povrh. Ljudje na Trgu sv. Petra čakajo na izid volitev. Da bi čimprej zvedeli, ali so bile uspešne ali ne, glasovnice po vsakem drugem glasovanju sežgejo. Če volitve niso uspešne, tedaj sežgejo hkrati z glasovnicami še nekaj mokre slame in iz dimnika nad Sikstinsko kapelo se pokadi gost, črn dim. Kadar pa so volitve končane, sežgejo samo glasovnice. Tedaj se pokaže beli in tenak dim, ljudje na trgu pa s tem zvedo, da je Cerkev dobila novega poglavarja. Ako pa v treh dneh ne izvolijo novega papeža, en dan prenehajo voliti in se posvete molitvi, nakar nadaljujejo z volitvami.

Po izvolitvi vpraša kardinal-dekan izvoljenega za privoljenje. Če privoli, ga še vpraša, kakšno ime bo imel kot papež. Ko je privoljenje podano, je izvoljeni res pravi papež in takoj prejme polno in najvišjo oblast nad Cerkvijo. Kardinali-volivci mu takoj izrazijo spoštovanje in pokorščino. Da bi se tudi na zunaj pokazalo, kdo je izvoljen, se v trenutku privoljenja povesejo baldahini nad sedeži kardinalov, ostane pa baldahin nad sedežem izvoljenega.

Najstarejši kardinal diakon naznani z balkona cerkve sv. Petra novega papeža pričakujočemu ljudstvu. Novoizvoljeni si medtem obleče bel talar. Ker ne vedo, kdo bo izvoljen, pripravijo tri talarje različnih velikosti in

novooizvoljeni si obleče najprimernejšega. Nato pa med pritrkavanjem vseh rimskih zvonov prvokrat podeli apostolski blagoslov "urbi et orbi" — rimskemu mestu in vsemu svetu. Nekaj dni potem kardinal-diakon novega papeža slovesno okrona.

Leon XIII. je zapisal: "Sovražnikom Cerkve je komaj kaj bolj všeč in bolj prav, kakor če se papeške volitve zavlečejo in če nastanejo celo motnje." Zato Cerkve želi, naj po zgledu prve Cerkve, ki je molila za sv. Petra, kristjani molijo in se postijo, da bi se ob volitvah čim prej pokazal bel dim nad Sikstinsko kapelo in da bi nas kardinal-diakon čimprej razveselil s sporočilom: "Oznanim vam veliko veselje: imamo novega papeža..."

Ena prvih slik
novega papeža
Janeza Pavla I.

Včeraj zjutraj sem šel v Sikstinsko kapelo zelo miren. Nikoli nisem niti pomislil, da se bodo dogodki tako odvijali. Ko je stvar postala zame nekoliko nevarna, sta mi kolega, ki sta sedela ob meni, povedala nekaj besed za korajžo. Le pogumno, če Gospod naloži breme, ga tudi pomaga nositi, mi je dejal eden. Drugi pa je rekel, naj se nikar ne bojim, saj ljudje po vsem svetu molijo za novega papeža.

Ko je prišel čas, sem preprosto sprejel. Treba je bilo povedati tudi ime, ko so me vprašali po njem. Nikdar nisem pomislil na to, takrat pa mi je v trenutku marsikaj prišlo v spomin.

Papež Janez me je z lastnimi rokami posvetil v škofa v baziliki sv. Petra. Potem pa sem ga, čeprav nevreden, nasledil na stolu sv. Marka v Benetkah. Še sedaj se ga tam spominjajo gondoljerji, sestre . . . vsi. Pavel pa me ni le naredil za kardinala: storil je nekaj, zaradi česar sem na Trgu sv. Marka v Benetkah zardel vpricho tri tisoč ljudi. Da, zardel sem kot še nikoli v življenju: papež si je snel štolo in mi jo položil okrog vratu. V petnajstih letih svojega pontifikata je ta papež pokazal vsemu svetu, kako je treba ljubiti, služiti, delati, trpeti za Cerkev.

Pa sem rekel: Imenoval se bom JANEZ PAVEL. Da se razumemo. Nimam niti modrosti srca papeža Janeza niti izobrazbe in kulture papeža Pavla. Toda zdaj sem na njunem mestu in si moram prizadevati za službo Cerkvi. Upam, da mi boste pomagali z molitvami.

Novi papež Janez Pavel I. je to povedal v vsej preprostosti in brez napisane predloge ob prvem srečanju z verniki, na nedeljo 27. avgusta opoldne, dan po izvolitvi.

IZ NEMČIJE, kjer živi poročen z Nemko, ji je brzojavil, da bo poslal hčerko Liselotte domov na okrevanje po težji operaciji, da naj jo pričakuje ta dan in to uro . . .

Operacija in tako nenaden prihod . . ., to je čisto njemu podobno. A mati, katere vrata so dan in noč na stežaj odprta otrokom in njih otrokom, jo je sprejela kot šopek prvih trobentic po dolgi

Sin nima časa . . .

zimi, zakaj sin se ji, odkar se mu tam dobro godi, bolj redko oglašča.

Snaha, ki je Liselotte privedla, je že naslednji dan odletela nazaj, češ da se ji mudi, ker mož piše doktorsko disertacijo . . . In babica je ostala sama z vnučko, ki ne zna nobene slovenske besede.

Dokler je govorila s snaho, ji je nemščina kar gladko tekla. S tem osemletnim otrokom, iz katerega gledajo sinove slovenske oči, pa se ji beseda zatika, da ji je mučno. Zdi se ji, da razume komaj vsako deseto besedo, kot da ima pred seboj Eskimko z daljnega Groenlanda . . .

Med njo in snaho ni nič razen vljudnosti, ta otrok pa je del nje in zato jo boli, ker jo vidi kakor na drugem bregu. Bo uspela zgraditi most in priti do nje? . . .

Liselotte . . . Kako boleče ji to ime prebada uho!

— Otrok moj, jaz ti bom rekla kar špela, saj tvojega imena še pošteno izgovoriti ne znam . . ., je tarnala vsakič, ko jo je klicala. In vselej, ko jo je česala in se ji je odgrinjal zavihek levega ušesa kot zvesta dediščina po očetu, jo je poljubila na ta zavihek, otrok pa se ji je nasmihal, češ: no, vidiš, da sem tvoja, čeprav ti ne gre izreka mojega imena . . .

— Kaj res ne znaš nobene naše besede?

— Res ne.

— Pred dvema letoma si bila le nekaj dni pri meni in si že znala reči po naši: dober dan, hvala, prosim, na svidenje . . . Si že pozabila?

— Saj se bom spet naučila . . .

— Ali veš, da je tvoj oče Slovenec?

— Vem.

J. L.

— Lahko bi te učil govoriti po naše.

— Ko pa se skoraj nikoli ne pogovarja z menoj.

— Zakaj ne?

— Nima časa . . .

Ostrina teh dveh besed zareže v materino srce kot kirurški nož brez narkoze. Zdaj ve, zakaj se sodobna jara gospoda lahko bleščavo oblečena vozi v bleščavih limuzinah v bleščava letovišča — ker nima časa . . . (Ali je sin dal otroku tuje ime tudi zato, ker "nima časa"?)

Povedla je vnučko na sonce v otroški park. Naj se razživi, da se bo hitreje popravila . . . Saj se ne bo po nemško gugala in se vozila na vrti-ljaku . . . Sedla je na prazno klop in z vnučko delila radost pomladi.

Starejši sprehajalec se ustavi pred njeno klopjo: Smem?

Ko ga povabi na sedež, prepozna v njem upokojenega profesorja, gimnazijskega učitelja svojega sina.

— Saj se poznavam . . .

— Oh, menda res!

Vnučka pa, kot da noče, da se še kdo pogovarja z babico razen nje, jo ljubosumno pokliče z gugalnice:

— Omi, schau!

Presenečeni profesor se ne more odreči pripombi:

— Kaže, da je to vaša vnučka.

— Je. Rojena v Nemčiji, kjer tudi živi.

— Pa je oče ni naučil niti besede "babica"?

Obnemela je in se samo grenko nasmehnila, ker bi mu morala reči: Nima časa . . .

Domov grede je z vnučko stopila v prazno cerkev.

— Omi, zakaj pa gori lučka tam spredaj?

— V čast Bogu, ki je v zlati hišici pred njo . . .
Saj take lučke gore tudi po vaših cerkvah, ali ne?

— Ne vem, še nikoli nisem bila v nobeni.

— Pa ti oče in mama tudi nikoli nista govorila o Bogu?

— Ne . . .

Babica je umolknila. V ustih je začutila pelinasto grenkobo, v glavi pa brezkončni vrtež refrena na pokvarjeni plošči: nima časa — nima časa — nima časa . . .

Bela Ljubljana
— kdo je ne pozna?

NASA MAMA "GODUJE" . . .

PESNIKI pišejo prelepe poezije materi, pisatelji opisujejo mater, ki se žrtvuje za otroke in tiho moli za družino. Zakaj pa sedaj tak naslov temu kratkemu članku v "Misli"?

Pred enaindvajsetimi leti smo prišli v novo deželo. To nas je bilo strah! Nikjer na cesti ni bilo slišati slovenske besede. Daljave med prijatelji so se nam zdele nemogoče. Vsako nedeljo smo šli od doma dve uri prezgodaj k slovenski maši, ki jo je imel pokojni pater Bernard, da smo lahko prepevali naše pesmi in slišali slovensko pridigo. In kot je ponavadi z otroci: dekletki sta se na tujino kmalu navadili. Nov jezik, novi prijatelji in novi običaji. Tudi očetu je bilo lažje. Znal je že jezik in ker je poslušal BBC, je vedel kaj je "cup of tea". Mama je ostala doma in šivala in kuhala in — iskala delo. Tudi našla ga je. Naše mame ne morete ustaviti, kadar se pripravi, da bo v čem uspela. Počasi se je tudi ona navadila jezika. In malo smo spremenili kuho, ker moramo v novem podnebjju paziti na maščobo zaradi srčkov, smo slišali. Vseh običajev pa le nismo hoteli spremeniti.

In tako se spet vrnem k naslovu.

Doma smo vselej praznovali god, ne rojstni dan. Dojenčki so bili stari dva meseca, potem so dobivali zobe in nato so shodili. Potem smo šli otroci v šolo in po maturi na univerzo. Nihče od nas ni nikoli vedel,

koliko let imata naša stara mama ali stari ata. Še v glavo nam ni padlo, da bi koga vprašali po starosti in kadar smo morali vedeti, katerega leta so bili rojeni, je bil odgovor kar precej približen. Stara mama je ob vprašanju pogledala svoje otroke in vnuke ter zmajala z belo glavo, se prav sladko nasmejala in rekla: "Sem pozabila letnico. Staram se . . ." Stari ata jo je pogledal postrani in dejal: "Nas že spet vleče. Ah, naj bo kakor mama reče! Zase vem, da sem starejši od nje . . ." In tako smo opravili z letnicami.

Bila pa je povsem druga pesem, ko smo prišli do svetnikov. Obhajanje godovnega zavetnika je bilo obvezno.

"Da ne boš pozabila: stara mama ima god! . . ."

"Sveti Janez bo kmalu! . . ."

"Marijin praznik bo. Mama goduje . . ."

Godovnih dni nismo nikoli pozabili.

V novi deželi pa so nam povedali, da moramo praznovati rojstne dneve. Moj Bog, kdo je kdaj vedel, kdaj sta bila mama in ati rojena! S sestro sva morali poiskati njuni stari osebni izkaznici, da sva našli datuma. In ko sva prvič rekli "Vse najboljše za rojstni dan!", kar ni bilo prav. In po tolikih letih še vedno ni prav. Tako smo se letos odločili — na veliko veselje deklet v družini — da bomo praznovali mamin god. Letos ima zaradi starostnega jubileja prav posebnega.

Moram povedati, da smo pred nekaj leti praznovali očetov rojstni dan. Postal je starejši gospod in starejša hči je poskusila z malim presenečenjem. Malo je stokal, nazadnje je odločil, da ni bilo preslabo. Gledal je okoli sebe in videl družino, ki jo je ustanovil. Dekleti, že odrasli in vedno pri roki, vnuki, ki so visoki in ponosni nanj, pa še vnukinja, ki se mu zna priljubiti kot mucka. Naša mama, ki mu je vedno ob strani, se mu je ob praznovanju srčno nasmejala in kuhala, da so se gostje najedli. Lepo je bilo, nepozabno.

Ko pa smo za letos omenili mamin rojstni dan — tudi lepo obletnico, se je vsa stvar postavila na glavo.

“Ne maram nobenega rojstnega dneva! . . .”

“Kaj?” je rekel oče, “zakaj pa ne?”

“Zato”, se je glasil kratek odgovor.

“To so babnice . . .” je zarobantil oče. Seveda smo! “. . . nelogične!” je nadaljeval. “Zame so pripravile, zdaj naj gre pa mimo! . . .”

Ati ima prav. Sem še vedno hči tiste vrste, ki se boji jeznih obrazov staršev. Vse tako izgleda: sedaj je vrsta, da jih dobim od mame, ker noče niti slišati o praznovanju rojstne obletnice.

In tako je prišlo, da smo se odločile: kakor praznujemo svoje godove, bomo tudi letos praznovali mamin god, ne rojstnega dneva. Naj nikogar ne briga, koliko smo ženske stare ali mlade! . . .

Naša mama je mlada. Zelo mlada. Vzgaja svojo drugo družino. Največ seveda crklja in pripravlja hrano,

da ne bo kdo od lakote umrl v njeni hiši. Kadar jih naša mala dobi po “ta zadnji”, se užaljeno obrne in pove svoji mami: “Zdaj pa grem k svoji edini prijateljici — k MAMI . . .” Pod to poudarjeno besedo MAMA misli seveda — staro mamo. In tam res izginejo vse bolečine. Najstarejšemu vnuku pride MAMA do ramen. In ko mati zagradi kuhalnico ter se prične ples, se stara mama postavi pred to visoko prekljo in reče hčerki: “Pusti ga vendar! Zdaj ga že ne boš, ko sem jaz tukaj! . . .”

Zlata naša mama! Vedno nasmejana, nikoli toliko utrujena, da bi rekla: “Ne morem narediti . . .” Še vedno peče potice in druge priboljške za cerkvene prireditve. Še vedno tudi poje. Glas je včasih že malo utrujen, ampak — kjer je volja, tam je pot! In v slovenski noši ne boste našli bolj ponosne Slovenke na svetu . . .

Tako bomo letos v septembru obhajali god namesto rojstnega dne. Zapeli bomo posebni Mariji v čast. V cerkvi pa bomo zapeli Mariji Materi božji ter se ji zahvalili za našo mamo. Ne bomo kupovali dosti daril, saj ne najdemo takih, da bi z njimi poplačali vse njene dobrote. Z darili bi jo tako spravili v slabo voljo: “Ste že spet zmetali po neumnem toliko denarja proč, ko vendar tako težko delate . . .”

Nabrali pa bomo za njen god rdečih nageljnov in rožmarina, pa na voščilno karto bomo napisali: “Naši zlati mami — VSE NAJBOLJŠE ZA GOD! Bog ti plačaj za vse dobrote! . . .”

In dali ji bomo vso našo ljubezen.

M. U.

PAPEŽ PAVEL VI. bo ostal nepozaben v zgodovini slovenske Cerkve. Ljubljansko nadškofijo je povišal v metropolijo in ji pridružil mariborsko, lani pa tudi obnovljeno koprsko škofijo. Vsekakor so te odločbe daljnosežnega pomena za nas. Slovenci smo v dobi Pavlovega vladanja in z njegovim dovoljenjem dobili v večnem mestu tudi svoj zavod SLOVENIK, ki danes med drugimi rimskimi kolegi glasno oznanja slovensko ime. Še več: ob priliki otvoritve in blagoslovitve Slovenika mu je Pavel VI. podelil naslov papeškega zavoda ter ga s tem sprejel pod svoje očetovsko varstvo. Za to priznanje smo mu lahko posebno hvaležni.

Pravijo, da nobenega papeža doslej še ni videlo ali poslušalo toliko Slovencev, kot ravno Pavla VI. V času njegovega pontifikata je naš narod organiziral dve veliki romanji v Rim: ob 1200-letnici pokristjanjenja in pa ob blagoslovitvi Slovenika. Vsakokrat je bilo v Rimu okrog 1500 Slovencev. V manjših skupinah pa je samo v svetem letu prišlo v Rim nad 3000 Slovencev.

RODOVITNA IN ODGOVORNA LJUBEZEN

LETOŠNJA aprilka številka je prinesla poročilo o melbournski mednarodni konferenci o urejevanju rojstev in naravnem načrtovanju družine po posebnem načinu določanja ovulacije. Za konec junija pa je Mednarodno središče za preučevanje družine v Milanu (CISF) organiziralo poseben kongres, na katerem naj bi razpravljali o neštetihi neresenih vprašanjih s področja zakonskega in družinskega življenja. Ob spominu na desetletnico papeževe okrožnice o urejevanju rojstev (izšla je 25. julija 1968 pod imenom HUMANAE VITAE) naj bi milanski kongres pokazal, kako more le redovitna in odgovorna zakonska ljubezen človeka osrečiti.

Kongresa se je udeležilo več kot 300 strokovnjakov za družinska vprašanja z vseh celin. Udeleženci iz Jugoslavije so bili trije. Kljub temu, da je CISF zasnoval kongresni program na papeževih besedah iz okrožnice "Humanae vitae", prireditelji niso hoteli v prvi vrsti braniti okrožnice. V odprtem pogovoru in ob izmenjavi mnenj naj bi ugotovili, kje stoji današnja družina in po kakšni poti naj bi hodila jutri.

V verskem tedniku "Družina" smo našli o tem kongresu zanimiv članek, ki ga tu posredujemo bralcem:

V zadnjih desetih letih je družina doživela velike pretrese. Mnogo držav je zlasti v razvitem svetu ta čas legaliziralo splav — kljub temu, da rodnost marsikje pada. Otrok je tako postal predmet, celo nebodigatreba, ovira za srečo moškega in ženske. Odklonilno stališče do otroka je pospeševala tudi kontracepcija.

Francoski jezuit in član mednarodne teološke komisije Martelet je v predavanju opozoril, da kontracepcija uničujoče vpliva na zakonsko ljubezen zaradi treh nasprotij, ki jih nosi v sebi: 1. Trditev, da kontracepcija oblikuje človekovo naravo, ne drži. Človeško telo z vsemi organi in lastnostmi je že izoblikovano zaradi duha, ki mu ga je vdihnil Stvarnik. 2. Človeško telo ne more biti predmet neke določene kulture, ker je Bog oblikoval človeka in svet. Naša naloga je nadaljevati Stvarnikovo delo. 3. Človekova svoboda v razmerju do

telesa ni brezpogojna, saj je odvisna od njegove telesnosti. Narava nam je bila podarjena. In če v želji za čim večjo svobodo podarjenost odklanjamo, rušimo edinstvo duha in telesa. Naravni zakon, vpisan v naše telo, je varuh naše svobode in nam odkriva pravo podobo naše človeškosti. Zato moramo spoštovati telo, moško in žensko, in vse, kar je z njim povezano. Vse, kar napada naše telo, zlasti žensko, je protinaravno. Zmeda v razmerju do spolnosti vodi v duhovno zmedo. Treba se je — spreobrniti.

Kontracepcijske tablete so v rabi od leta 1960. Dolej jih je uporabljalo 150 milijonov žensk, 50 milijonov jih trenutno še uporablja. Kaj se je pokazalo v 18 letih? O tem je na kongresu poročal John Bonnar, profesor za ginekologijo in porodništvo v Dublinu. Raziskava, ki jo je napravil po naročilu Svetovne zdravstvene organizacije, je odkrila veliko vzporednih pojavov, škodljivih za ženino zdravje, na primer motnje krvnega obtoka, neplodnost, rak na dojkah in ženskih spolnih organih. . . . Profesor je ugotovil, da je smrtnost žena, ki uporabljajo kontracepcijske tablete, zaradi motenj v krvnem obtoku petkrat večja kot pri ženah, ki jih ne uporabljajo. Poslušalci so bili pretreseni ob podatku, da je umrljivost žena, ki so več ko pet let uporabljale kontracepcijske tablete, desetkrat večja kakor pri tistih, ki jih niso uporabljale. Tveganja so tem večja, čim starejša je ženska in če je povrh vsega še kadilka.

Ob teh podatkih ni čudno, da se je začel rušiti mit o učinkovitosti in neškodljivosti umetnih kontracepcijskih sredstev in da svet začenja počasi gledati po naravnih načinih uravnavanja rojstev, ki temeljijo na bioloških zakonih in se ujemajo z načeli "Humanae vitae". Na kongresu je nastopilo več zdravnikov, ki so razlagali naravne načine uravnavanja rojstev, osnovane na opazovanju telesne temperature, izločanja sluzi iz vratu maternice, in drugih sprememb, s pomočjo katerih je mogoče določiti pri ženi rodovito obdobje. Govorili so pa tudi o negativnih pojavih, ki jih spremljajo (nezanesljivost, večja verjetnost spontanega splava pri spočetju v tako imenovanih neplodnih dneh).

Francoska zdravnica M. Guy, ki se skupaj s svojim možem zdravnikom posveča delu z družinami, je opozorila, kako se po svetu širi kontracepcijsko mišljenje, to je: nerazpeloženje do otroka. Če otrok kljub vsem kontracepcijskim sredstvom (stoodstotno nobeno ni!) le "najavi svoj prihod", se je treba tega nepridiprava znebiti — s splavom. Otrok je ponižan v navaden nezaželen predmet. Zdravnica je pripovedovala o primerih, ko so ženske hotele in tudi dosegle splav samo zato, da so lahko nosile obleko po zadnji modi. . . .

Kaj storiti ob desetletnici "Humanae vitae"? Zakonca

iz Italije sta se ustavila pri vzgoji mladih zakoncev in mladih ljudi pred poroko za odgovoren odnos do ljubezni in spolnosti. V posameznih deželah so razmere različne, toda povsod bi se morali zakonci s potrebno odgovornostjo odločati za spočetje otroka. Do takšne zrelosti pa človek ne pride čez noč, temveč se mora nanjo pripravljati že od otroških let. Daljna priprava na zakon se prične že v zgodnji mladosti. Zakonca sta tudi podprla misel, ki jo je na kongresu izrekel protestantski teolog iz Taizéja Max Thurian, da zahteva odgovorna ljubezen včasih tudi prostovoljno odpoved spolnim odnosom v zakonu. Zakonca s tem ničesar ne izgubita, temveč lahko medsebojno ljubezen celo obogatita z drugimi izrazi.

Ob koncu sta še enkrat spregovorila zakonca Guy. Po njunem mnenju so udeleženci kongresa lahko spoznali znanstveno in praktično vrednost naravnih učinkov urejevanja rojstev. Veliko prednosti imajo pred običajnimi kontracepcijskimi metodami, toda njihova vrednost je predvsem v tem, da pospešujejo medsebojno

spoštovanje in enakopravnost zakoncev (tudi mož mora nekaj "trpeti") ter spoštovanje do življenja. Zato privedejo zakonce do osebne zrelosti in do rodovitne, odgovorne, osrečujoče ljubezni. Zakonci, ki po svoji vesti mislijo, da ne morejo uravnati rojstev po naravnih načinih, bodo pa našli navodilo v škofovskih izjavah ob okrožnici "Humanae vitae". Na kongresu sta bili posebej omenjeni izjavi francoskih škofov ter škofov Lombardije in treh Benečij.

Povsem je treba sprejeti mnenje kongresa o preroškem pomenu "Humanae vitae". Ta papeška okrožnica je namreč jasno povedala, da "ljubezen ne dopušča nobene sebičnosti, napadalnosti in popredmetenja človeka. Ljubezni ni brez odprtosti in medsebojnega darovanja, ljubezen raste in dozoreva, tako v službi nerazdružnosti in medsebojnega spolnjenja zakoncev kakor tudi v službi njihove telesne in duhovne rodovitnosti." Ta beseda je danes potrebna svetu bolj kakor kdajkoli prej.

MOJE OKOLJE

ČE BI postavili deset, sto ljudi na moje mesto in jim dali nalogo, naj spregovorijo o svojem okolju, bi dobili gotovo deset, sto različnih odgovorov. V vsakem odgovoru bi bil delček tistega, ki res odgovarja, vsak bi gledal s svojimi lastnimi očmi in s svojim lastnim srcem. Nekdo bi bil na mojem mestu morda nezadovoljen, drugi bi bil zopet manj kritičen do mene, tretji . . . , vsak pač po svoje.

Meni se zdi moje okolje vsekakor zanimivo. Sem štejem vse ljudi, ki jih od jutra do večera srečujem, vsak dan ali pa samo enkrat. Vsak mi nekaj prinaša, ob vsakem postanem bogatejša vsaj za eno spoznanje. Prepričana sem, da mi hoče Bog po vsakomur nekaj povedati. In ko jih tako srečujem, se mi zdi, da jih imam vedno raje — da so deležni moje simpatije, še več, moje ljubezni, pa čeprav se zdi včasih vse kot zakleto in kot da smo postavljeni v neko vražje okolje.

Tako se mi v enem samem dnevu lahko zgodi npr. tole:

Zjutraj, ko odhajam v službo, me soseda v hiši prijazno pozdravi in me to spravi v dobro voljo. V službi stvari ne tečejo tako, kot naj bi — zatakne se, ker je bil nekdo pozabljen. Na sestanku je na sporedu večno

prerekanje zaradi denarja in zaradi stanovanj. Družina s tremi otroki živi na dvajset kvadratnih metrih. Sodelavka pripoveduje o svojih otrocih; vidim, kako jih ima rada, kako je srečna. Na poti domov srečam znanko, ki je že zelo dolgo nisem videla. Dobila je prvega vnuka — manjka mu leva rokica. Vsa žalostna je, obtožuje snaho, da je med nosečnostjo verjetno jemala tablete, ki jih ne bi smela. Popoldne me obišče sedemnajstletno dekle, ki je bilo že večkrat pri meni na obisku, ne da bi našlo pogum in povedalo svoj problem. Sedaj se ji končno posreči. Nato obiščem bolnika; ne more se spoprijazniti s smrtjo, ki je verjetno že zelo blizu. Ko se vrnem domov, mi telefonira znanka, ki je zelo sama in jo občasno mučijo težke depresije. Za konec pa še čisto nepričakovan telefonski pogovor — brez problemov in težav, z enostavno željo, da bi dobro spala in lepo preživela naslednji dan.

In ko ob koncu dneva gledam vso to množico ljudi, ki sem jih srečala, čutim, da sem del te množice, da mi ob nikomur ne more biti vseeno, kako mu gre. In ob tem enostavno ne morem drugače, kot da molim . . . molim za vse nas, ki smo tako neverjetno povezani med seboj in odvisni drug od drugega, v dobrem in v slabem.

METKA KLEVIŠAR

Kaj pa zdravilna zelišča?

NEMŠKI pregovor pravi: "Wenn's vorne kratzt und hinten beisst, hilft Klosterfrau Melisengeist", kar bi pokojni planinski šaljivec, profesor Janko Mlakar, morda takole prevedel: Če te spredaj srbi in zadaj kolje, ti pomaga samostansko olje.

Ta zbadljivka odraža dober del predsodkov, ki jih imamo proti starodavni "klosterski medicini" in proti vsem naravnim zdravilom sploh: razni čaji in izvlečki iz zdravilnih zelišč v najboljšem slučaju vsaj ne škodujejo, če pa kdaj učinkujejo, to pripisujemo bolj slučaju ali pa veri bolnika v učinkovitost zelišč kot pa zeliščem samim. Smo pač moderni tudi v tem in skeptični do vsega starega in kar ni ravno tableta, ki jo dobimo v apoteki.

Nezaupanje do naravnih zdravil izvira največ iz tega, ker je znanje o zdravilni vrednosti nekaterih zelišč, korenin in jagod prišlo skoraj popolnoma v pozabo. O tem, koliko se sedaj, v času kemoterapije, znanje samostanskih zdravnikov sploh še more uporabljati, so razpravljali nemški strokovnjaki na posebnem seminarju, ki ga je nedavno organizirala nemška družba za zgodovino farmakologije v samostanu Eberbach ob Renu.

Zdravilstvo in vera sta bila včasih med seboj tesno povezana. Stoletja so gojili samostani — posebno benediktinski — iz roda v rod prenešeno zdravniško umetnost. V srednjem veku skoraj ni bilo samostana brez vrta z zdravilnimi zelišči, v katerem so gojili v glavnem šestnajst takrat splošno znanih zdravilnih rastlin. Enako ni bilo samostana brez bolnišnice, v kateri so zdravili duhovnike in laike, strogo ločeno po stanu. Samostani so bili nekoč znani kot kraji zdravja in zdravljenja. V njih so gojili splošno zdravilstvo, kar sedaj poskušajo s psihozomatičnimi zdravili.

Če zdravljenje s pomočjo narave v naši šolski medicini ni več moderno, je to v prvi vrsti zaradi nerazumevanja zdravnikov in bolnikov. Nekdanji mešalci zelišč so nezaupanje proti njihovi umetnosti tudi sami zakrivali, ker so svojim čajem in žavbam pripisovali v dvomljivih slučajih čudovite lastnosti, ki jih njihovi izdelki niso imeli.

Že rimski padar Gaius Secundus, ki je živel od leta 23 do 79 po Kristusu, je priporočal meliso za hipondrične in histerične bolnike. V prvem stoletju živeči grški zdravnik Dioskurides je razširil moč melise na grižo, želodčne bolezni, zobobol in celo na ugrize strupenih kač. V zdravniški knjigi Italijana Petra Andrea Mattiolija (1500-1577) beremo celo tole: "Melisa ima izvrstno lastnost, da srce ojačuje in vzpodbuja, posebno če se ponoči prestraši in kdo moti mir; spremeni v veselje nejevolje in žalost; služi mrzlemu ter

vlažnemu želodcu in skoraj vsem notranjim organom. Pravijo, da raba tega zelišča ostrí čute in prinaša dobre, lahke sanje . . ."

Neprekosljive lastnosti so pripisovali tudi baldrijanu. Te smrdelce korenine naj bi ne pomagale samo proti kugi, kašlju, bljuvanju krvi, bodljajem, skrnini, ampak služile tudi kot surovina za ljubezenski napoj. "Če dva človeka pijeta izvleček baldrijana, postaneta ljubezniva in zadovoljna," hvali Otto Brunfels v svoji "Zeliščni knjigi" iz leta 1532. Še danes cenjeno baldrijanovo rešnetno lastnost, ki pomirja živce, pa so odkrili šele v devetnajstem stoletju.

O kamilici piše Strassburčan Hieronim Bock leta 1564 kratko in jedrnat: "Pri vseh ljudeh ni boljše zdravilne rastline kot je kamilica, kajti njen cvet se uporablja skoraj pri vseh nadlogah."

Danes se zde predstave nekdanjih redovnic in menihov precej zmešane in fantastične, ne morda nazadnje zato, ker je kak mazač že takrat pri zdravljenju mešal zelišča vse križem. Vendar je bilo na kapljicah, praških in žavbah samostanskih lekarn vsekakor nekaj več kot navadno praznoverje.

Učinkovite snovi v volčji češnji, trnulji, kistavcu in nadliščku je znanost o zdravilih odkrila že zelo zgodaj; kemiki so našli v njih alkaloide: atropin, hyosciamin in scopolamin, ki so po večini zdravila in pomirjevalna sredstva rastlinskega izvora.

Če so včasih moderne italijanske dame povečavale svoje lepe, velike oči s kapljicami izvlečka iz volčje češnje, je sedaj jasno, da to ni bilo hudičevo delo, ampak atropin, ki je pomagal očesne punčice zapeljivo razširiti. Dodamo lahko samo še to, da vsekakor na škodo vida . . .

Tudi učinkovitost bolj nedolžnih zdravilnih rastlin ni nobena tajnost več, je bilo povedano v samostanu Eberbach na seminarju. Da preprečujejo kamilična eterična olja vnetje, je brezdvomno znanstveno dokazano.

Podobno velja za baldrijan, katerega eterična olja, takomenovani terpeni, vplivajo pomirjujoče na živce. Iz melise so pa izločili celo kar tri terpeni, ki imajo skupno dosti močnejši učinek kakor posamezno. Če pripisujejo melisi protibakterijske in protialergične lastnosti ter učinkovitost proti vnetjem in kačam, to ni več čarovniška reklama, ampak farmakološko dejstvo.

Na seminarju za samostansko medicino se je pokazalo, da je danes mogoče zdravilni učinek staroznanih zdravilnih zelišč s kliničnimi preiskavami dokazati.

Enostavno to vselej sicer ni, vendar se izplača. Naravna zdravila sestojijo praviloma iz cele vrste farmakološko učinkovitih snovi. Poiskati točno, katere zveze so odgovorne za kak zdravstveni učinek, zahteva veliko dela.

Kljub vsem težavam in predsodkom pa prihajajo zadnji časi naravna zdravila bolj in bolj v modo. Domača zdravila morda pomagajo pri psihosomatičnih obolenjih, pri katerih je vera v zdravilno moč sredstva važnejša kot njen učinek. Kolikor gre tu za neškodljive preparate, ki sicer ne koristijo mnogo, obenem pa tudi ne škodujejo, zdravniki radi zatisnejo oko.

Nevarno pa postane, če pri resnih obolenjih odklonimo rabo novih, učinkovitih zdravil in se zanašamo na stara, "preizkušena" sredstva, posebno, če so ta celo škodljiva. Saj vse, kar raste v naravi, ni samo po sebi neškodljivo. Mnogi izvlečki rastlin vsebujejo toliko alkohola, kakor najmočnejše žganje. Nekatere

rastline pa vsebujejo kemične snovi: glikoside in alkaloidne, ki spadajo med najnevarnejše droge. Za nekatere druge rastline je celo dokazano, da proizvajajo celo raka povzročujoče snovi. V Evropi vzgojeni kolmež na primer je iz pradavnih časov znana zdravilna rastlina, pa je padla pri farmakologih v nemilost: odkrili so namreč, da vsebuje — v nasprotju s sorodno rastlino, ki raste v Severni Ameriki — raka povzročujočo snov asaron.

Gotovo je, da moderna znanost, tudi zdravilna, ne sme izključiti iz preiskav nekaj samo zato, ker je že davno preizkušeno. Nasledniki menihov-zdravnikov pa pri tem niso odvezani dolžnosti, da neškodljivost njihovih izdelkov, praškov in žavb tudi podrobno dokažejo. Le tako bo "volk sit in koza cela", da — kot sem začel — tudi končam z modrostjo pregovora.

Po A.D.

Potrebujejo te!

**Kdor je v življenju veliko lepega ohranil,
mora temu primerno veliko drugim dati.**

Dr. Albert Schweitzer

STAROST je treba graditi, kot je treba vse življenje graditi.

Morda je eden najtežjih občutkov starih ljudi ta, da se čutijo odveč. Posebno tisti, ki so imeli prej svoj poklic, svojo službo, pa so zdaj upokojeni. Premnogim ta trenutek spodmakne tla. Čemu bi še živeli? In začne tak človek životariti in je izgubljeno vse. Mnogi upokojenci tudi telesno hitro pešajo, tudi hitro umro. Eden glavnih razlogov za vse to je občutje, da nikomur več niso potrebni.

Zato pa je ena najvažnejših nalog v zrelih letih, da si človek še pred upokojitvijo ne le nariše načrt za svojo starost, ampak da skuša najti svoji starosti smisel tudi v tem, da ga bodo prav takrat zelo potrebovali.

Včasih niti ne slutimo ne, koliko dobrega lahko na starost storimo. Koliko ljudi bi bilo hvaležnih, če bi to nalogo pravočasno razumeli.

Odkrito pa je potrebna ena operacija: Tudi na stara leta ne mislimo, kako nam bodo drugi stregli! Mislimo rajši: kje in kaj dobrega še lahko storimo. Če bi vsi brez izjeme tako mislili in bi z nekakšno življenjsko napetostjo iskali priložnost, kje in kako bi lahko še kaj

dobrega storili preden ugasnemo, bi nesrečnih starčkov ne bilo.

Potrebujejo me! V tem je rešitev. Ni utvara.

Celo v domu za onemogle te potrebujejo. Še zmeraj je kakšna žena, ki je bolj nebojgljena, kot si ti; kako ti bo hvaležna za kozarec vode. Tudi po takšnih domovih je starček, ki ne more sam na sprehod; pa bosta oba, vsak ob svoji palici, z oporo obojnih rok opravila čudovit sprehod, njemu v razvedrilo, tebi pa v nepopisno veselje.

Ni tako?

FRANC SODJA C.M.
(Iz knjige: Glejte, že sonce zahaja . . .)

4. septembra 1978

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brozmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

● **O MLADINSKEM KONCERTU** na večer sobote 26. avgusta bomo več pisali prihodnjič, saj za to številko fotografije še niso gotove. Lahko pa povemo to, da je bil res lep uspeh in je napolnil dvorano. Prepričan sem, da ni nikogar udeležencev razočaral. Tudi canberrski gostje (poln avtobus jih je bilo) so bili zadovoljni in jim dolge poti ni bilo žal. Med nami je bilo tudi nekaj rojakov iz Adelaide in Sydneya, med katerimi naj posebej omenim senatorja Miša Lajovica, ki je za konec spregovoril nekaj navdušenih besed.

Koncert je bil tudi lep finančni uspeh, saj je prinesel našemu Skladu za DOM POČITKA visoko vsoto \$819.

Vsem nastopajočim in kakor koli sodelujočim pri predstavi iskrena zahvala!

● Na včerajšnjo nedeljo smo proslavljali **Očetovski dan**, kakor običajno prav domače in pristrčno. Otroci Slomškove šole so očete razveselili že s petjem med deseto mašo. Po maši je v dvorani sledil kratek otroški nastop, nato pa enodejanska veseloigra DVE TETI, da smo se vsi skupaj tudi malo nasmejali. Vse igralko, ki jih je pripravila za oder s. Silvestra, so prvič nastopale, pa so se kljub temu dobro odrezale. Nato je bila ob prijetni domači glasbi mladega ansambla "Triglav" zakuška, ki so jo s pomočjo gospodinje pripravile članice Društva sv. Eme. Pristrčna zahvala vsem!

Prostovoljni prispevki pri vходу v dvorano so prinesli \$118.88, srečolov pa \$123.90. Obe vsoti sta šli seveda v Sklad za odplačevanje kupljenega zemljišča, kjer bo stal bodoči Dom počitka.

● Zdaj je na redu 17. september: **DAN OSTARELIH**, ko bodo upokojenci naši posebni gostje. Že pri deseti maši naj zasedejo prve klopi, v dvorani po maši pa seveda omizje. Po nastopu mladincev, ki jih bodo razveselili s petjem in narodnimi plesi, bo za vse ostarele kosilo. Nato bodo priče začetka **WALKATHONA**, za katerega mladinci že pridno nabirajo sponzorje. Seveda so vabljeni tudi odrasli, saj hoja je zdrava, enajst kilometrov in pol pa tudi ne ravno predolga zadeva. V prijetni domači zabavi bo minilo popoldne, ko bodo

upokojenci čakali vrnitev vnetih pešačev. Upajmo, da bo tudi letošnji Walkathon uspešna skupna akcija in vredna našega sodelovanja v prid ostarelim rojakom.

● Še eno septembrsko prireditev naj omenim: srečanje bivših fantov Baragovega doma in njih družin na soboto 23. septembra. Igral bo kakor navadno orkester "Bled". Na ta večer ste povabljeni tudi mladinci verskega središča. Iz preteklih let — to je že osemnajsta proslava obletnice — vemo, da je to srečanje res domače

● Kar hitro bo okrog božič in za njim počitnice. Moram povedati, da smo za ves januar zopet rezervirali bivše semenišče v Mt. Elizi (Grey Friars), kjer so slovenski otroci že nekaj let preživljali res prijetne dneve ob morju. Čim prej prijavite svoje otroke, tem lažje nam bo načrtovati.

Pri tem bi rad omenil še eno idejo. V razgovorih z družinami, ki so prejšnja leta pripeljale na počitnice otroke, je bilo večkrat omenjeno: "Zakaj ne počitnice za cele družine?" Prostor je velik in bi res lahko uživali teden dopusta vsi, tudi mama in očka. Vsekakor bi se dalo urediti v prvih dveh tednih, pa morda ob večerih dodati še praktične razgovore o aktualnih vprašanjih, da bi bilo več pestrosti in obenem še koristi. Radi bi samo čim prej vedeli, koliko družin bi se želelo prigrasiti, da bi videli, če je vredno poskusa. Vsi zainteresirani: čim prej stopite z stik z nami!

● Tile pari so v teku zadnjega meseca stopili pred naš oltar:

Anton Bruno Sabadin iz Thomastowna (rojen v Garžonu pri Koprju, vdovec po Liliani, ki smo jo pokopali pred nekaj leti) je dne 12. avgusta dobil zakonsko družico v **Regini Lago** (italijanskega rodu, vdovo po Leonelli Lago) iz Reservoirja. — Dne 19. avgusta sta si pred oltarjem podala roke **Cvetko Gosar** in **Ivanka Eržen**. Zenin je rojen v Počah pri Cerknem in krščen v Cerknem, nevesta je iz Gorenjih Novakov in krščena v Novakih. — Dve poroki sta bili na soboto 2. septembra: **Anton Rotar** (rojen in krščen v Trvižu v Istri) je obljubil zvestobo **Frančiški Gucciardo** (rojena in krščena v Calatafimi v Italiji), **Jožefina Lovenjak** (rojena in krščena v Ljubljani, a je že kot mala prišla s starši v Avstralijo) pa je dobila za življenjskega druga **Sergeya Karbanenko** (že v Avstraliji rojen v družini ruskih priseljencev.) — Vsem štirim parom naše najboljše želje!

Posebne čestitke pa naj izrečem **zlatemu paru Jožefu in Mariji Jakob** iz St. Albansa. Na soboto 5. avgusta so ju otroci pripeljali v cerkev, kjer sta ob petdesetletnici med zlatoporočno mašo obnovila svoje takratne obljube. Še na mnoga zdrava leta!

● Med krsti bi rad najprej omenil zares lepo slovesnost na večer 27. julija, ko je krstna voda občila tri doraščajoče otroke družine Petra Jakoba **Van de Laak-a** in **Helene r. Rebula**, iz Caulfielda. Ime izdaja holandsko pripadnost očeta, mama pa je nam vsem dobro poznana. **Adrian Edvard**, **Pierre Simon** in **Angelique Terese** so prejeli krst po večmesečni temeljiti pripravi in jim

posebej želimo vztrajnosti na začetni poti. — 12. avgusta sta bila pri nas dva krsta: **Joanne Appolonia Simantha** so imena hčerke Silvestra **Satlerja** in Georgine r. Chetcuti, Thornbury; hčerka Vinka **Lavriča** in Štefice r. Bistrovic, Preston, pa je dobila ime **Diana**. — Dne 20. avgusta je krščevala družina **Boštjana Červek** in Štefanije r. Marčič, Altona Meadows: sinko je po očetu dobil ime **Boštjan**.

Obilo božjega blagoslova vsem družinam!

● Dva ljuba obiska smo imeli nedavno: Ob obisku svoje sestre, ki živi v Sydneyu, se je za nekaj dni oglasil tudi pri nas ljubljanski kanonik in odgovorni urednik verskega tednika "Družina", dr. Ivan Merlak. Iz Rima pa je takoj za njim dospel rektor "Slovenika", Msgr. dr. Maksimilijan Jezernik, ki ima poleg drugih odgovornih rimskih služb tudi skrb za vsa semenišča Afrike in Azije. Kot rimski profesor ima povsod po svetu svoje bivše učence — tudi melbournski nadškof je eden izmed njih.

Upam, da sta se oba gosta med nami počutila kakor doma.

● Na torek 15. avgusta zvečer je nepričakovano končala svojo zemsko pot gospa **MAGDA ELKA PERŠIČ**, rojena Grabner. Dolga leta njene vsesplošne dejavnosti med melbournsko slovensko skupino smo jo poznali kot Mesarjevo Elko — ta njen bivši priimek je šel od ust do ust ob sporočilu smrti in bo ostal tudi v naših spominih. Čudna igra je človekovo življenje; težko ga razumeti, do dna mu ni mogoče videti nikoli. Izbiramo, precenjujemo, ko že računamo, da smo nekaj ujeli, se nam izmuzne . . . V tolažbo nam je vera v usmiljeno božjo Ljubezen, ki vidi v življenju tudi vse tisto, kar je nam prikrito.

Pokojna Elka je bila rojena 25. maja 1931 v Mariboru. Z možem Ivanom je leta 1951 odšla preko meje v Avstrijo, v Avstralijo pa sta dospela v januarju 1952 na ladji "M.S. Nelly". Dve leti in pol sta preživela v Bonegilli, kjer sta se v taborišču tudi zaposlila. Tam se jima je rodila hčerka Magda, danes po poklicu učiteljica, kasneje v Melbournu pa Johnny. Dolgo dobo osemnajstih let bi si ne mogel misliti kake slovenske prireditve, akcije ali nabirke, sploh kakršnega koli nastopa brez Elke in njene družine. Žal časa ni mogoče ustaviti: življenje teče dalje in piše svoje zgodbe . . .

Ob Elkini krsti smo na nedeljo 20. avgusta zvečer v slovenski cerkvi zmolili rožni venec, naslednje jutro pa je maši zadušnici ob številni udeležbi sledil pogreb na keilorsko pokopališče.

Pokojno Elko priporočam v molitev, njenim najbližjim pa naše sožalje. — R.I.P.

● Darilne kuvertice, ki smo jih na vse naslove razposlali ob priliki našega cerkvenega proščenja v juliju, se — po stari slovenski navadi — počasi vračajo. Do danes se jih je vrnilo 246, Skladu za Dom počitka pa so skup-

no prinesle res lepo vsoto \$7,662 dolarjev. Hvaležni smo tudi obljub nekaterih za redni mesečni dar, brezobrestno posojilo desetih tisočev dolarjev pa smo že vložili na dolg, da s tem zmanjšamo bančne obresti.

Bog povrni vsem, ki ste se zavzeli za našo skupno zadevo. Upam, da tudi ostali ne boste stali ob strani.

● Večerno mašo bomo imeli na sredo 4. oktobra (praznik sv. Frančiška Asiškega) in na prvi petek v oktobru (6. oktobra).

V septembru je tudi naš redni obisk s slovensko mašo v Wodongi. Zaradi Dneva ostarelih in Walkathona smo mašo v Wodongi prestavili iz tretje na četrto nedeljo. Rojaki Wodonge, Alburyja in okolice: septembrska maša bo tokrat za vas na **nedeljo 24. septembra ob petih popoldne**. Povejte še drugim!

● Ne omenjam prvič, da bomo letos v oktobru praznovali desetletnico, kar smo končali cerkev sv. Cirila in Metoda ter nam jo je koprski škof dr. Janez Jenko blagoslovil. Slovesnost bomo imeli na zadnjo oktobrsko nedeljo, 29. oktobra. Ta dan bo imel deseto mašo pri nas melbournski nadškof Francis Little, med nami bo p. provincial avstralskih frančiškanov in še več drugih gostov.

Melbournske slovenske vernike naprošam, da si že zdaj prihranijo zadnjo oktobrsko nedeljo za našo skupno cerkveno slovesnost. Podrobnosti bomo objavili kasneje.

Pred desetimi leti: Zvonik je bil zadnji na vrsti . . .
Na sliki je zidar in vodja Alojz Markič, ki ima pri zidavi naše cerkve največ zaslug.

BARAGOV DAN so letos 20. avgusta praznovali v Trebnjem, kjer je naš oltarni kandidat preživel del svoje mladosti. Praznovanje je zbralo okrog 5.000 ljudi iz domovine, zamejstva in zdomstva. Maševal je nadškof Pogačnik ob škofih Leniču in Jenku ter 52 drugih somaševalcih. Prepevalo je okrog 350 pevcev šestnajstih združenih cerkvenih pevskih zborov z Dolenjske.

Prostor pred trebanjsko cerkvijo se že nekaj let imenuje Baragov trg. Ob proslavi letošnjega Baragovega dne pa so škofje odkrili sredi trga tudi Baragov spomenik naravne velikosti, ki bo domačine in tuje obiskovalce spominjal na tega našega ameriškega pionirja. Kip je monumentalno delo umetnika Franceta Goršeta, ki je izdelal po svetu že precej kipov našega misijonarja, oblikovalec prostora za Baragov spomenik pa je bil arhitekt Kvaternik.

S TEŽJO DUŠO kot nekdanje rusko ujetništvo prenaša danes 84-letni Jernej Kenda dejstvo, da med slovenskimi ljudmi peša smisel za petje. Pesem je utihnila na vasi, v gostilni, doma in marsikje celo v cerkvi ne odpro ust... Tako je povedal možak, ki je za sedem dolgih desetletij zveste službe Cerkvii kot organist pri Cerknem dobil posebno priznanje s papeževim blagoslovom.

Jubilant je doma iz Dolenjih Novakov pri Cerknem. Veliko zna povedati o pevskega navdušenju, ki ga je doživljal kot organist. Vaje po dvakrat na teden, mnogi pevci so prihajali od daleč, a daljave niso pomenile nič

ob veselju do petja. Celo po dve uri pešačenja na vaje mnogim ni bilo pretežko breme... Danes so časi drugačni, smisla za žrtve premalo in za vsako malenkost se že vrine vprašanje: "Koliko bom za to dobil?" Zato pa je še več vredno obhajati takle jubilej sedmih desetletij požrtvovalne službe ter dati jubilanu vse priznanje skupnosti, za katero je delal.

NOČNO DELO ŽENSK ima v zadnji statistiki, ki jo je izdala Slovenija, tole sliko: ponoči dela nad 5.000 tekstilk in usnjark, 884 delavk v kemični industriji, 726 kovinark, 615 žensk zaposlenih v prehrambeni industriji, 500 grafičark in še nekaj stotin delavk po drugih strokah. V primerjavi s prejšnjo statistiko je razvidno, da se je število žensk na nočnem delu po raznih strokah neznatno zmanjšalo, povečalo pa v tekstilni industriji.

UGOTOVLJENO je, da je v Sloveniji kmečkega prebivalstva samo še nekaj manj kot 17 odstotkov. V očeh mnogih je kmetovanje tudi danes slabo cenjen poklic, celo preziran in zaničevan, gotovo pa tak, da ne prinaša kaj prida dobička. Zato beg z dežele v mesta, zato uveljavljanje posestnikov tudi pri delu v bližnjih tovarnah, vse delo doma na kmetiji pa pripuščeno v glavnem ženi. Po uradnih podatkih iz Ljubljane v Sloveniji približno 50% vseh naših kmečkih gospodarstev vodijo kmetice in pri tem opravljajo 60—70% vseh kmetijskih del, tudi takih, ki so svoj čas veljali strogo za moška dela. Te žene dajo kmetijskemu delu najmanj 2/3 vsega svojega delavnega časa. Zemlja zahteva svoje, živina prav tako — kmetici nemalokrat zmanjkuje prav tistega časa, ki ga ji nalaga poklic matere. Zanimanje materinstva in skrbi za prijeten domek družini lahko povzročata nezadovoljstvo in mnogokrat usodno vpliva na srečo v zakonu. — Kljub temu pa lahko rečemo, da je na deželi mnogo manj nesrečnih zakonov in manj ločitev, kot pa po mestih in družinah, kjer delata oba zakonca v tovarniškem obratu. Slovenska kmetica ima pri vsem svojem delu za reševanje našega kmetijstva le več stika s svojo družino.

BEREMO, da praznuje slavna Višnja gora petstoletnico, kar je dobila pravico do naslova "mesto", dočim je tržaške pravice dobila že pred 710 leti. Tako je drugo najstarejše slovensko mesto, po velikosti pa daleč zadaj — predzadnje. V tem Višnjo goro prekosi samo še najmanjše slovensko mesto Kostanjevica.

STOLETNICO rojstva pokojnega znanega tržaškega duhovnika in kulturnega delavca dr. Jakoba Ukmarja so v Šklednju v Trstu, kjer je petdeset let pastiroval, praznovali 13. julija na večer s spominsko mašno daritvijo. S škofom Belomijem so somaševali tržaški slovenski duhovniki, pa tudi koprski škofija je poslala dva zastopnika.

Kot je škof omenil v nagovoru, je bil dr. Ukmar "velik po duhu in srcu". Sedem let je od njegove smrti, a spomin nanj je v tržaški Cerkvii še svež. Njegova oznanjevalna beseda še živi zlasti med njegovimi župljani,

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

njegova knjižna dela so še na policah, tudi slovenski kulturni dom v Šklednju spominja nanj. Na njegovem grobu so vedno sveže rože, ki pričajo o hvaležnem pomenu faranov.

POČITNICE privabijo v Slovenijo vsako leto veliko število tujcev, ki jih zamamijo lepote naše rodne grude, zlasti morskala ali pa naše planine. Pa tudi zima s svojimi smučišči privablja. Več ali manj je kaj živahen promet na mejnih prehodih skozi vse leto. Po uradnih podatkih je lani preko meja Slovenije šlo nič manj kot 63.483.000 potnikov (žal nam ni znano, koliko je med temi domačinov in koliko tujcev).

Statistika prvih šestih mesecev letošnjega leta za mejni prehod pri Šentilju ve povedati, da je samo tu prestopilo mejo 3.825.000 potnikov v 837.000 vozilih — kar za 17 odstotkov več kot lani v istem razdobju. Med temi potniki je bilo 1.100.000 tujcev.

ZADNJE ŠTEVILKE prebivalstva slovenskih mest (iz lanskega leta) so tele: Ljubljana — 249.793 prebivalcev; Maribor je s 126.706 prebivalci kar za polovico manjši; Celje in Kranj imata po 30.000 prebivalcev, ostala mesta pa imajo manj kot po 20.000 ljudi. Ravno majhna in prijetna mesta dajejo Sloveniji svojevrsten pečat.

ZOPET smo brali, — ob priliki sprejema predstavnikov slovenske Cerkve pri predsedniku izvršnega sveta Slovenije — da je bilo v pogovorih "ugotovljeno, da so v SR Sloveniji odnosi med našo samoupravno družbo in rimskokatoliško Cerkvijo kot tudi drugimi verskimi skupnostmi primerno urejeni, kar zagotavlja njihovo nemoteno versko delovanje." In škofje so na koncu "izrazili željo, da bi se sedanji urejeni odnosi uspešno razvijali še naprej" . . .

Ta stavek o "ugotovitvi urejenih odnosov" in izrazi želja škofov je že kar oguljena fraza, ki se pojavi v slovenskih časopisih skoraj dobesedno ob vsakem srečanju Cerkve z oblastjo. Zgrabijo ga z obema rokama uredniki tistih zamejskih in zdmskih slovenskih listov, ki bi radi za vsako ceno dokazali, da uživa Cerkev v domovini popolno svobodo, da oblasti tudi zanj po materinsko skrbje ter so jim slovenski škofje za vso skrb iz srca hvaležni. Z drugo besedo: kdor piše drugače, potvarja dejstva in je lažnik . . .

Če je vse tako lepo in svobodno ter pravično, zakaj sploh ob vsaki priliki te "ugotovitve"? Po vsej logiki

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

**Znamenita
Ptujška gora
s svojim
božjepotnim
svetiščem**

prav to dokazuje, kako so slovenski škofje zaradi lepšega znova in znova porinjeni ob zid in prisiljeni "ugotovitvam" prikimati. Saj drugače bi izgubili še to, kar so preizkušani slovenski Cerkvi v teku desetletij po vojni s hudimi žrtvami pridobili . . .

ŠOLA BO! je takrat zapisal koroški list "Mir", ko so deželne šolske oblasti ukinile proti volji Šenjakobčanov njihovo petrazredno ljudsko šolo. Pod vodstvom takratnega župnika Ražuna so se združili v šolsko društvo, začeli zidati svojo Narodno šolo in zanj poklicali mariborske šolske sestre.

Narodna šola v St. Jakobu v Rožu na Koroškem še danes ob sedemdesetletnici stoji in priča o borbi koroškega življa za narodni obstoj. Tudi sestre-vzgojiteljice so še vedno na mestu.

TISKARNA

**POLYPRINT
PTY. LTD.**

1 DODS STREET, BRUNSWICK, 3056, VIC.

TEL. 387 6922

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

(MORMONI)

Medtem so mormoni dodobra prešli svojo neurejeno prvo dobo začetkov. Na pritisk državnih zakonov so v letih 1890-1904 polagoma odpravljali mnogoženstvo in z neoporečnim življenjem začeli pridobivati na ugledu. Zelo spoštljivo so začeli poudarjati avtoriteto, tako lastno v ločini kot državno. V tem smislu je vodstvo ločine v ZDA celo "Deklaracijo neodvisnosti" za svoje člane razglasilo kot navdihnjeno od Boga. Dorežljivi do svoje verske skupnosti (četudi baje ni predpis, ji večina daje desetino vsega zaslužka) so se v teku let tudi gospodarsko nadpovprečno dvignili in popolnoma osamosvojili.

DANES

Računajo, da je danes na svetu okrog tri milijone mormonov, največ seveda v zapadnih državah ZDA. Razen nekaj stranskih vej ločine (največja med njimi je takoimenovana "Reorganized Church of Jesus Christ of Latter-day Saints" s sedežem v Independence, Missouri) je glavno središče mormonov še vedno Salt Lake City, Utah, ki naravnost cvete, tako versko kot gospodarsko, saj razpolaga z ogromnimi finančnimi sredstvi ter ima v rokah svetovna podjetja. Dobrodelnost mormonov je v Ameriki danes zgleđna: Zelo so dvignili šolstvo in vzdržujejo celo vrsto visokih šol, najvažnejša med njimi je Brigham Young University v Provo, Utah. Njih središče ni znano le po veličastnem templju, ampak tudi po znameniti koncertni dvorani. Mormoni se ponajbolj ponašajo z mogočnim pevskim zborom, ki je v vseh Združenih državah znan po svojih radijskih, televizijskih in gostovalnih nastopih. Tudi njih zanimanje za šport naj tu še enkrat omenim.

Z vsem tem se današnji pripadniki ločine s prvimi mormoni in celo s svojim ustanoviteljem ne morejo niti primerjati. Z njimi jih veže le dejstvo, da je "razodetje", katerega so sprejeli in gre iz roda v rod, še vedno isti skupek zmaličenih svetopisemskih nauk in bolne Smithove domišljije.

Kakšne uspehe imajo mormoni po svetu s svojim misijonarjenjem od praga do praga, je težko ugotoviti. Vsekakor za to ni nikak dokaz

dejstvo, da povsod rastejo njih moderna in privlačna verska središča. Za temi niso nujno novospreobrnjenci dežel, kjer ta središča ustanavljajo, ampak finance bogate centrale mormonske ločine v Utah . . .

*

TAKO smo govorili malo obširneje o treh najvažnejših verskih skupinah, ki se danes trudijo pridobivati naše ljudi z nepovabljenimi obiski. Je pa še cela vrsta eshatoloških sekt, t.j. ločin, ki govorijo o bližnjem koncu sveta in o posmrtnosti. Ker niso tako razširjene, jih manj poznamo; a vseh bi sploh ne bilo mogoče tukaj naštetih, niti nima pomena.

NOVOAPOSTOLSKA CERKEV se širi predvsem z osebnimi stiki v krogu sorodnikov in znancev, zato jo v javnosti skoraj ni opaziti. Središče te skupine je vsakokratni vodja — "jedrni apostol". Njegove izpovedi označujejo člani sekte kot "svežo studenčnico", sprejemajo pa jih tako, da je ob njih sveto pismo zgolj "kapnica". Na ta način predstavlja glavni vir razodetja jedrni apostol.

CERKEV BOŽJA Herberta W. Armstronga skuša pridobivati s tiskom in z obljubo o božjem

"Glejte, da vas vedo ne premoti!"

(Mt 24, 4)

kraljestvu. Z brezplačnim razpošiljanjem svojih časopisov ("Najboljši temelj") in z občasnimi bibličnimi dopisnimi tečaji pa skuša biti aktivna sekta krstiteljev z imenom KRISTUSOVA OBČINA.

Razne druge manjše verske skupine zastopajo takoimenovane posvečevalne in zveličujoče sekte. Največja binkoštna sekta, ki je pognala že po raznih deželah, je takoimenovana SVOBODNA KRŠČANSKA OBČINA.

SEKTE NOVE GNOZE in razna združenja na tem polju niso preveč opazna, ker skoroda ne pridobivajo. Vsekakor pa so v svojih raznih poimenovanjih prisotne z naukom o samoodreševanju s spoznanjem. Zaradi neosebnega (panteističnega bi bil morda boljši izraz) pojmovanja o Bogu niso več krščanske. Semkaj spada na primer antropozofska družba (ali društvo) ter njegova božjeslužna skupnost, skupnost kristjanov, teozofska skupnost Adyar ter z njimi povezana takoimenovana liberalno-katoliška Cerkev. K njim bi lahko prišteli še razne skupinice — ostanke popačenih viteških redov ali templarjev (n.pr. Ordo Novi Templi), katerih člane tudi srečamo ob raznih prilikah od časa do časa.

Pod vplivom napačnih viteških redov je tudi SCIENTOLOGY CHURCH, ki jo je ustanovil Lafayette Ron Rubbard, oznanjujoč človekovo samoodrešenje vseh vezi, bolezni in podobno, seveda za zelo visoke stroške. Na prvi pogled delujejo tečaji v duševno izboljšanje in dvig samozavesti povsem nevtralnno. Metoda je Rubbard-E-meter, (verjetno) zelo primitivni odkrivatelj laži, ki naj bi odstranjal vsa obremenjujoča doživetja — tudi iz prejšnjih življenj. Šele potem, pravijo, človek postane sposoben, da ravna zavestno.

Kakor sekte nove gnoze, tako tudi SINKRETIISTI ne spadajo več v krščanski tabor. V zvezi s to skupino sekt je nastop novega Mesija. Semkaj spada sekta BAHAI, izvirajoča iz mohamedanstva. Predstavlja popolni sinkretizem, ter je dele posameznih verstev zavestno spojila v svojo skupno religijo. Poleg oznanjevanja novega Mesija je v ospredju misel vesoljnega bratstva.

DIVINE LIGHT MISSION guruja Maharaj Ji, osemnajstletnega sina ustanovitelja sekte, tudi skuša pridobivati po svetu nove vernike. Po smrti svojega očeta je Maharaj Ji izjavil, da prinaša tudi on vsemu svetu vednost o božji luči in neminljivo božjo besedo. Po tem znanju obljublja mir in ozdravljenje od vseh telesnih in duševnih bolezni ter dostavlja celo obljubo o rešitvi iz revščine. Meditacija je povsem hinduistična in obsega to, da se končno, kakor pravijo, odpre "tretje oko", za mantra-meditacijo. Zanimivo: četudi se vedno in povsod ponavlja, da je vse to učenje ob iskanju luči brezplačno, učence vendarle začno kmalu opozarjati, naj svojo ljubezen do mojstra dokažejo z darovi. Končno se ta želja stopnjuje v opomin, naj mojstru izroče vsa odvečna sredstva, predvsem seveda "za potrebe misijonarjenja".

Maharaj Ji se je poročil z neko Američanko, zato ga je njegova mati uradno preklicala kot svojega sina. Vendar je ostalo to za nadaljne delovanje sekte brez posledic. Njena organizacija teče dalje in lahkoverni še vedno kopičijo darove za mladega voditelja.

(Prihodnjic nadaljevanje)

Po državnem proračunu

T. MOŽINA, B.Ec., B.A. (Sydney)

BUDŽET, ki ga je avstralska vlada objavila letos sredi avgusta in ki velja za finančno leto 1978/79, ne obeta nič kaj dobrega. Neki krogi ga imenujejo celo kri- vičnega in zapletenega.

Avstralske državne oblasti so si kajpada zadale na- logo, da se bolj in čimpreje zmanjša inflacijska raven: od trenutnih 8% doli na 6%. Pri tem pa so zvezni oblastniki "pozabili" na drugo gospodarsko pošast — brezposelnost. Zaradi podvzetih mer bo namreč, vse tako kaže, v naslednjih dvanajstih mesecih še več kot 6% vse delovne sile brez posla.

Tablica A — Davčna stopnja po 1. nov. 1978

SAMEC

Osební tedenski dohodek \$	Stara davčna stopnja \$	Nova davčna stopnja \$	Pove- čanje za \$
85	4.50	4.75	.25
100	9.35	9.90	.55
150	25.60	27.30	1.70
200	41.85	44.65	2.80
300	74.35	79.40	5.05
500	164.55	174.05	9.50

DRUŽINA

Osební tedenski dohodek \$	Stara davčna stopnja \$	Nova davčna stopnja \$	Pove- čanje za \$
85	nič	nič	nič
100	nič	nič	nič
150	14.25	15.95	1.70
200	30.50	33.30	2.80
300	63.00	68.05	5.05
500	153.20	162.70	9.50

(Vir: Dnevnik "Age", Melbourne, 16/8/78, str. 1.)

No, in kakšne pereče mere objavlja proračun? Med drugimi:

- povečanje osebnega davka za 1½ % na 33½ % (glej Tablico A);
- podražitev bencina: za liter 3.5 cente (galon zatorej za 16 centov);
- kozarec piva bo stal 3 cente več;
- za kozarček žganja in p.d.b. bomo plačali kar 10 centov več;
- zavojček 20 cigaret se podraži tudi za 10 centov;
- pri vsakem odhodu iz Avstralije se bo plačala taksa \$10.—;
- tkz. "Standard Medibank" zdravniško zavarovanje

je ukinjeno; država bo še nadalje krila osnovno bolniško nego in vrnila posameznikom 40% predpisanih zdravniških plačil; torej kdor bi odslej želel "privatno" bolniško nego, se bo moral zavarovati ali pri "Medibank Private" ali pa pri zasebnih zdravniških fondih.

Z ozirom na **Tablico A** naj pojasnim, da se bo povečani osebni davek pobiral šele s 1. novembrom 1978, toda obračunal se bo vse od začetka tega finančnega leta, t.j. od 1. julija 1978.

Če primerjamo našo davčo stopnjo z drugimi deželami po svetu, vidimo, da smo nekako v sredini. Povprečna stopnja osebnega davka je, n.pr., približno 43% v Veliki Britaniji, 40% v Jugoslaviji, toda samo 28% v Ameriki in le 22% na Japonskem (glej O.E.C.D. Statistics).

Tablica B — Avstralski proračun:

Finančno leto	Skupni izdatki \$ v mili- jonih	Skupni dohodki \$ v mili- jonih	Deficit \$ v mili- jonih	Narodni pro- izvod v %
1977—78	26,802	23,469	3,333	+1.8
1978—79	28,870	26,057	2,813	+4.0

(Vir: Avstralski zvezni budžet za leto 1978—79.)

Iz **Tablice B** razberemo, da je predvideni deficit za leto 1978—79 dokaj manjši od prejšnjega leta. Posredno to pomeni, da ne bo toliko sredstev za javna dela in podobne državne podpore. To in pa že omenjene mere bodo nedvomno največ prizadele socialno šibke in delovske sloje prebivalstva.

Mnenja sem, da bi se v danih gospodarskih razmerah avstralski državni stroški in s tem deficit lahko povečali za kakšnih \$600 milijonov. Takšni izdatki inflacije ravno ne bi povečali, pomagali pa bi reševati brezposelnost.

SLOVENSKO AKADEMSKO DRUŠTVO (Slovene Graduates Association) v Sydneyju je imelo 4. avgusta, po enem letu obstoja, svoj prvi redni občni zbor. V novi odbor so prišli sledeči gospodje: Marko Coby (predsednik), Stane Samsa (podpredsednik), Tomaž Možina (tajnik), Jože Jež (blagajnik), Tone Gržina, Vlado Menart in Jože Seničar (odborniki). Žal nimamo letnega poročila, pa je gotovo kaj več pokazati kot samo enoletni obstoj. Akademskemu društvu tudi v bodoče obilo uspehov!

RESNICI NA LJUBO

V julijski številki sem po obvestilu v "Novo doba" omenil na str. 221 novo društvo, ki naj bi ga snovali brisbanski rojaki "iz ljubezni do domovine". Vedno več je primerov po zdomstvu in tudi med nami — povsod tam, kjer gotovim ljudem ne uspe prodreti v odbor že obstoječega društva, — da se poslužijo za razbijanje skupnosti stare rimske metode: Razdeli in vladaj!

Avgustova številka "Glasa Planinke", razmnoženega glasila že dolgo obstoječega brisbanskega Slovensko-avstralskega društva, nam to potrjuje. Uvodni članek v gornjim naslovom je napisal predsednik. Objavljamo ga v celosti, z dovoljenjem pisca z nekaj slovničnimi popravki ter mastnim tiskom enega stavka. Bralci naj si sami ustvarijo sodbo o brisbanski zadevi in služi naj jim — v pouk! Marsikje smo ga potrebni . . . — Urednik.

NEDAVNO me je prijatelj vprašal o našem mnenju glede novoustanovljene grupe delničarjev, ki med člani "Planinke" zbira člane za svoje zasebno podjetje. Ker je to vprašanje precej znano, odgovorjamo širši javnosti, da obvestimo članstvo o trenutnem stanju v Brisbanu.

V demokratični deželi ima vsakdo pravico, da po lastni volji izraža svoje prepričanje. Čeprav nas je Slovencev v Brisbanu zelo malo (premalo za eno dobro organizacijo!), v pravem demokratičnem spoštovanju drug drugega sprejemamo dejstvo, da vsem ni mogoče ustreči. Ne priznamo pa krivičnega obsojanja in neresničnih čenč, kakor tudi ne sprejemamo zamaskiranega razloga, da se je kompanija ustanovila iz potrebe "ljubezni do domovine". Nimamo namena učiti ali kritizirati njihovo organizacijo, toda resnici na ljubo bi rad razčistil nekatere pojme z ozirom na delovanje "Planinke".

Društvo "Planinka" že štiriin dvajseto leto skrbi za slovensko izseljensko skupnost v Brisbanu. Zakaj? **Predvsem iz ljubezni do domovine, svojega materinega jezika, slovenske pesmi in zavednosti svoje narodnosti.** Domovina in življenje v domačem kraju sta nam dala svoj značaj, ki nas bo spremljal za vedno. Društveni arhiv dovolj zgovorno priča o številnih slovenskih družabnih prireditvah, kulturnih in filmskih večerih. Zato je vsaka obsodba zelo nelogična, posebno od tistih, ki imajo kaj malo pokazati k doprinosu slovenske skupnosti. Nekateri člani so bili že deležni obiskov, kjer se je nepovabljeni gost posluževal neresničnih čenč z namenom, da si pridobi ljudi. Zakaj nepovabljeni in vsiljivo

vasovanje med člani "Planinke" v korist privatne kompanije?

Prijatelj! Bog ti je dal razum, da lahko razsodiš kaj je prav, kaj je resnica in kaj ni. Ravno tako ti je dana hrbenica, ki te drži pokonci, da lahko izbiraš pot in se ti ni treba plaziti za nikomur. Ljudje brez značaja in ponosa so reveži, ker sami niso zmožni braniti lastnega stališča in morajo služiti močnejšim.

"Slovensko-avstralsko društvo Planinka" je javna organizacija, last vseh članov in ustanovljena na podlagi nesebičnega in poštenega dela za slovensko skupnost v Brisbanu. Zato je vsak član lahko ponosen na svoje društvo in njegove uspehe. Pri "Planinki" ni bilo in ni delničarjev, ki bi od svojih rojakov pričakovali dobiček. Vse kar imamo je last vseh, ne le nekaterih direktorjev. Zato brisbanskim rojakom ne bo težko razločiti kaj je prav, kje se dela za korist skupnosti in kje za posameznike. Vsak resnicoljuben rojak, ki želi kakšno pojasnilo, je zelo dobrodošel, da se sam pozanima in izve resnico. Dokler se bomo držali resnice, lahko s ponosom govorimo o slovenskem društvenem napredku in delovanju za skupnost.

Članstvo "Planinke" je posebna pravica, ki se je ne sme zlorabljeti. Ostanimo pri resnici, ker ne bi želeli — radi varnosti "Planinke" — odkloniti članstva tistim, ki društvu posredno ali neposredno škodujejo.

Odgovor prijatelju je lahek, saj ga stvarno dejstvo samo potrdi. Pri "Planinki" je delovanje pošteno in ga z resnico lahko podpremo. Ni se nam treba posluževati izgovorov, da opravičimo naše delovanje, dočim se nekateri morajo posluževati neresničnih čenč, da opravičijo svoje delo.

"Delničarski svet" nam je poslal pismo, v katerem se nam predstavlja. Toda na pisma, ki niso podpisana s polnim imenom, nimamo namena odgovarjati.

MIRKO CUDERMAN

**Predjamski grad je bil
v srednjem veku
nepremagljiva trdnjava.**

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.

SLUŽBE BOŽJE so pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu vsako soboto ob sedmih zvečer (velja že za nedeljsko mašo), ob nedeljah pa ob osmi uri zjutraj in ob 9.30 dopoldne. Prilika za sveto spoved je redno pred vsako mašo.

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo enkrat na mesec: vsakokrat na drugo nedeljo ob petih popoldne v Villa Maria kapeli, Corrimal Street. Vsakič je tudi slovenski pouk, ki se prične ob treh v farni šoli pri stolnici sv. Frančiška Ksaverija. Naslednja wollongongška nedelja je torej 8. oktobra, nato 12. novembra, itd.

CANBERRA ima slovensko mašo vsako tretjo nedeljo v mesecu (torej 17. septembra, 15. oktobra, 19. novembra . . .) v farni cerkvi v Garranu, A.C.T., ob 11:30 dopoldne. Pred mašo je prilika za sveto spoved.

NEWCASTLE ima redno slovensko mašo vsako peto nedeljo, kadar jo mesec ima. Izredna maša bo v nedeljo 24. septembra ob šesti uri zvečer, nato pa zopet redna na nedeljo 29. oktobra ob isti uri. Kraj je vselej cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Po maši se obakrat zberemo tudi na čajanko in razgovor v dvorani ob cerkvi.

BRISBANE: naslednja slovenska maša na nedeljo Kristusa Kralja, 26. novembra, ob 11:30 dopoldne, Cerkev Matere božje, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane. Pred mašo je prilika za spoved.

PRVO OBHAJILO bomo imeli pri Sv. Rafaelu na nedeljo 24. septembra pri glavni maši ob 9:30. Molimo za prvoobhajance, da bi po moči duhovne hrane svetega obhajila rastle v milosti. Starši pa naj skrbijo, da bodo njihovi otroci redno prejemali zakrament svete spovedi in obhajila tudi kasneje. Redno naj bi prihajali

k sveti maši v našo ali najbližjo cerkev. Žal je dostikrat prvo obhajilo le nekaka tradicija in zato po krivdi staršev brez njih zgleđa prvo in edino za dolgo časa, če ne kar za celo leto ali pa še več. Tako otrok nujno pozabi molitve, obred svete spovedi in je ves katehetov trud (pa tudi staršev pred prvim obhajilom, v kolikor ga je sploh bilo) zaman. Pristno krščansko življenje v družini je za slehernega otroka najboljša verska vzgoja. Če tega ni, je vse drugo skoraj brez pomena, saj ne more prinesiti dolgoročnih sadov.

Otroci, ki so v tem času drugod prejeli prvo sveto obhajilo, se na dan naših prvoobhajancev lahko pridružijo tudi njim in v slovenski srenji obnovijo svoj praznik. Vse take naj starši prijavijo in pripeljejo na našo vajo v soboto 23. septembra ob enih popoldne.

TRIDNEVNICA kot priprava na praznik zavetnika naše cerkve, svetega nadangela Rafaela, bo pri nas v četrtek, petek in soboto (28., 29. in 30. septembra). Vsak večer ob sedmih bo sveta maša v kratkim govorom in priliko za sveto spoved. Ste lepo vabljeni. Vsi trije dnevi bodo posvečeni naši notranji obnovi, ki jo od časa do časa kar vsi potrebujemo. Če si bomo vzeli nadangela Rafaela za našega vodnika, bomo lahko brez skrbi: varno bomo potovali proti nebeški domovini.

GOD SV. RAFAELA bomo praznovali v Merrylandsu na nedeljo 1. oktobra s slovesno službo božjo ob 9:30 dopoldne. Maša bo po namenu za vse člane slovenske skupnosti v Avstraliji in za celokupno slovensko izseljensko družino kjer koli po svetu.

Po sveti maši bomo proščenje praznovali tudi na cerkvenem dvorišču z DOMAČIM SEJMOVOM. Kot sem prosil in vabil že v prejšnji številki, prosim tudi tu matere in žene za razna ročna dela in za pecivo. Članice Društva sv. Ane bomo imele na skrbi postrežbo. Prosim pa seveda tudi druge — žene in moške — naj priskočijo na pomoč, da bo šlo delo lažje od rok. Potrudimo se vsi skupaj, da bo ta prireditev zares uspešna. Ves njen doprinos bo šel v Sklad za našo bodočo cerkveno dvorano.

WALKATHON na nedeljo 27. avgusta je pritegnil nekoliko manj zanimanja kot lanski. Morda je vzrok v tem, ker je bil lani pač nekaj novega. Gotovo pa je lani pomagalo tudi to, da smo imeli kar dve skupini kandidatov za prejem svete birme in so vsi večinoma sodelovali tudi pri Walkathonu. Letos je pešočilo le 31 otrok in odraslih. Napravili so isto pot kot lani in s svojimi kilometri doprinesli za našo cerkveno dvorano nekaj nad 700.—dolarjev. Hvaležni smo vsem, mladini

in odraslim, pešcem in sponzorjem, staršem in pomočnikom pri Bar-B-Q — skratka vsem, ki so na razne načine pomagali, da je dan za našo skupnost lepo potekel.

IZLET V JINDABYNE v Snowy Mountains smo imeli med avgustovimi šolskimi počitnicami. Res nas je bilo le za tri avtomobile, ko smo v ponedeljek 28. avgusta odpotovali izpred slovenske cerkve, toda vselega razpoloženja nam ni manjkalo. Seveda so bili pogoji za smučanje in sankanje veliko boljši kot pa pri mladinskem izletu v majskih počitnicah. Nekateri otroci, ki so bili z nami, so prvič v življenju videli in otipali sneg, se kepali in delali sneženega moža.

Ogledali smo si Tredbo in Perrisher Valley. Zvečer smo se zbrali k sveti maši. Prenočevali pa smo prav udobno v farni dvorani. Kar prehitro je prišel četrtek (31. avgusta), ko smo zgodaj popoldne odpotovali proti domu.

APEL ZA CERKVENO DVORANO, ki ga je objavil zadnji "Rafael", je sprožil darove, ki še prihajajo. Doslej smo prejeli 36 kuvert z znatnimi vstotami deloma po pošti, osebno ali pa med cerkveno nabirko. Zahvala rojakom, ki so se doslej odzvali in pokazali, da razumejo našo skupno potrebo cerkvene dvorane. Že razumejo hvala tudi tistim, ki se še nameravajo odzvati. Vnaprej hvala tudi tistim, ki se še nameravajo odzvati. Dvakrat da, kdor hitro da!

NASIH POKOJNIH je tokrat kar predolga vrsta, kot menda še nikoli doslej v tako kratki dobi. Vključimo jih v naše dnevne molitve, da bodo počivali v božjem usmiljenju. Vsem žalujočim naše iskreno sožalje.

Dne 6. julija je v Palma de Malorca v Španiji umrl **OTO BREŽNIK**. Rojen je bil v kraju Lasse pri Dunaju dne 25. januarja 1909 kot sin Ivana in Katarine r. Roth. Poročil se je z Marijo r. Ocvirk, ki sedaj živi v Šentjurju pri Celju. Poleg nje zapušča še sina Alfreda in Rudija, ki oba živita v sydneyskem okraju Randwick. Tudi umrli oče je bil do pred nekaj leti med nami in zaposlen pri mestni vodni upravi. — Pepel pokojnikovih zemskih ostankov je bil poslan domov in položen v zemljo šentjurskega pokopališča, maša zadušnica pa je bila opravljena pri Sv. Juriju ter pri nas v Merrylandsu.

Dne 18. julija je v Ronma Convalescent Home, Drumoyne, N.S.W., umrl **AVGUST KRENOS**. Rojen je bil 16. avgusta 1930 v vasi Serdice v Pomurju, kjer še živita njegova mati in brat. Leta 1956 se je v Rogaševicah poročil z Marto Mihalič, naslednje leto pa sta emigrirala v Avstralijo. Tu se jima je rodil sin Emil, ki je še študent. Pokojnik je bil zaposlen kot mizar pri raznih podjetjih. Pokopan je bil 27. julija na slovenskem delu rookwoodskega pokopališča. Maša zadušnico smo imeli takoj po pogrebu v pokopališki kapeli.

Dne 20. julija je v Wollongongu preminul v nesreči pri delu **JOŽE VIRANT**, ki je živel v Towradgi. Po rodu je iz Vipave. Dočakal je starost 53 let. Poleg žene, ki je nemškega rodu, zapušča tri otroke. Pogrebna maša

je bila v župni cerkvi v Fairy Meadow 22. julija, nato pa pogreb na livadsko pokopališče v Dapto.

Dne 26. julija je v Newcastle umrla **ANTONIJA CHIUSSINI (ČUŠIN)** v starosti 51 let. Po rodu je bila iz Nebla v Goriških Brdih, v Avstraliji pa že 23 let. Poleg moža Antona zapušča tudi hčerko Sonjo. Po pogrebni maši 28. julija v Hamiltonu je dobila svoje zadnje počivališče na pokopališču v Sandgate.

Dne 3. avgusta je v Wollongongu umrl **FANC ŽIČKAR**, ki je bil rojen 3. maja 1926 pri Sv. Križu pri Litiji kot sin Franca in Jožefine r. Cilenšek. Franc je prišel v Avstralijo leta 1949, torej med prvimi. Leta 1956 se je v Canberri poročil z Olgo Štefanijo Habor. Družina je živela v Belambi (Wollongong) in pokojnik je bil do svoje smrti zaposlen v livarni. Bil je skrben oče in dober mož. Rad se je udeleževal nedeljske maše in tudi slovenske službe božje ni nikdar zamudil, saj je pri njej celo skrbel za darovanjsko nabirko. — Poleg žene Olge zapušča hčerko Kristino (21 let) ter sinove Johna (18 let), Fredija (16 let) in Andreja (11 let), pa tudi brata Rafaela in Adolfa ter sestro Karolino por. Šiftar, brat Edi pa mu je umrl pred šestimi leti. — Na ponedeljek 7. avgusta smo imeli slovensko pogrebno mašo v stolnici v Wollongongu, nato pa smo pokojnega Franca spremili na tamkajšnje pokopališče.

Dne 16. avgusta je v Western Suburbs Hospital-u v Sydneyu umrl **ANTON KOS**. Vzrok njegove smrti je bila poškodba pri padcu. Pokojnik je bil rojen 11. decembra 1933 v Domžalah kot sin Cirila in Marije r. Hančič. V Avstralijo je prišel leta 1960, in se pred petnajstimi leti poročil z Marijo r. Koncut. Pogrebno mašo smo imeli pri Sv. Rafaelu v ponedeljek 21. avgusta, vstajenja pa bo čakal na slovenskem delu Rookwood pokopališča (grob št. 35).

V soboto 26. avgusta smo imeli še eno smrt: v Rocklea Nursing Home, North Rocks, N.S.W., je preminula **HERMINA GRČA** r. Krt. Pokojna rojakinja je bila rojena 2. maja 1896 v Hruševici pri Štanjelu kot hčerka Vincenca in Marije r. Furlan. Poročila se je z Andrejem, ki ji je umrl leta 1945. V Avstralijo je prišla v juniju 1959 z ladjo "Vulcania". Zadnja leta je težko bolehal in so zanjo skrbeli v domu za onemogle. Zapušča sina Jožeta (Winston Hills) in hčerko Jolando por. Gorkič, sin Ernest pa ji je že pred leti umrl. Pogrebno mašo smo imeli pri Sv. Rafaelu v torek 29. avgusta, nato je sledil pogreb na slovenski del pokopališča Rookwood.

Še enkrat: Molimo za naše pokojne!

P. VALERIJAN

SLOVENSKO - AVSTRALSKO DRUŠTVO v Canberri je pred nekaj meseci (v marcu 1978) izdalo v angleščini pisan dokument šestih razmnoženih strani pisarniškega formata in z dodatkom desetih strani fotokopij — povečini raznih tiskanih člankov — v oporo svojim izvajanjem. Dokument so naslovili na The Organising Committee of Community Conference for Multi-Cultural Capital, pa poslali — tako nedvomno sklepamo — tudi članom avstralskega parlamenta.

V prvi vrsti obsega dokument razlago problemov, ki nastajajo zaradi dvojnega državljanstva priseljencev iz Jugoslavije. Četudi danes avstralski državljani, jih (in celo njih tukaj rojene otroke) Jugoslavija še vedno prišteva med svoje podanike. Prav dvojno državljanstvo naj bi bil očitno glavni vzrok, za katerim se skrivajo jugoslovanski konzularni uradniki ob izvajanju svojih "pravic" tudi do slovenskih priseljencev — avstralskih državljanov, ki se nimajo namena vrniti za stalno v rodno domovino. Ob vsem poudarjanju "terorizma med jugoslovanskimi narodnostmi v Avstraliji" je zelo malo pisanja in govora o resničnem terorizmu: podtalnih silah tajnega delovanja jugoslovanskih agentov, ki — poslani in plačani od jugoslovanskega komunističnega režima — rovarijo med nami, ustrahujejo posameznike in se trudijo prevzeti društvo za društvom. Obenem avstralske državljanke, rojene v Jugoslaviji, ob obisku domovine izprašuje in ustrahuje tajna policija; nekateri so bili celo obsojeni, ne da bi se avstralske oblasti zanje zavzele. Kje je upoštevanje člena Združenih narodov o človekovih pravicah, ki priznava vsakemu svobodno izbiro državljanstva? Kje so enake pravice vseh avstralskih državljanov, ki jih tako poudarjajo ob podelitvi državljanstva? Dokument izraža željo, da bi avstralske oblasti tako doma kot na tujem nudile enakopravno varstvo vsem državljanom ("... to request the Government to extend its political protection to all its citizens on an equal basis at home and abroad.").

Drugi del dokumenta govori o naši

SREČKO SELIVEC:

POTA BOŽJA

"Da, imate prav! Potem bo prišla zima s svojo belo edinstveno lepoto. In nato bo prišla pomlad in zopet bo vse v zelenju," je hotel Janko prepoditi tovarišu Harambegoviću žalostne misli.

"... in še malo, pa se bo spet zelenje spreminjalo v barve, ki nam jih narava kaže danes," je nadaljeval Bosanec. "Ali se ne godi prav tako s človekom? Danes je mlad, vesel, srečen in zadovoljen, zdrav... Hitro mine čas, ko usahne, ovene, umrje..."

Harambegović je bil letos že drugič na Golniku, zdravje pa se mu kar ni hotelo povrniti. Šef zdravilišča se je trudil, toda z njim kar ni imel pravega uspeha. Rad bi šel domov, a zdravnik mu je to resno odsvetoval. Tudi lansko jesen se je vrnil v Bosno, pa se mu je preko zime zdravje močno poslabšalo in moral je spet na Golnik. Bogat človek je, lahko bi srečno in zadovoljno živel v krogu svoje družine, pa mu bolezen razjeda telo in srečo.

Ob lepih sončnih dneh je bolnik še nekako prenašal svoje bedno stanje, ob pustih in deževnih pa je nanj legla čudna mora, ki ga je večkrat gnala skoraj v obup. Ob takih dnevih ga je tiščalo v prsih, dušilo ga je in kašelj ga je mučil.

"Ali je res vse izgubljeno, sestra?" je vprašal ob takem razpoloženju sestro Valentino.

"Ne smete obupavati," mu je odgovorila s prijaznim smehljajem. Vedno se je zelo trudila za svoje bolnike.

"Imam občutek, da je tudi primarij izgubil upanje nad mano."

"Ni tako hudo, kakor mislite. Zdaj v oktobru in novembru je najslabši čas. Deževje, hlad, sivi in pusti dnevi more človeka telesno in duševno. Ko nastopi zima in z njo jasni snežni dnevi, bo zopet bolje."

"Veste, sestra, kadar sem takole ves potrta in se zavedam svoje revščine, tedaj si želim eno: da bi imel moč, ter bi z enim samim zamahom roke iztrgal iz sebe vse, kar me teži in mi pije življenjske moči. Pa kaj, ko ni mogoče..."

"Imate prav in vas razumem, gospod Harambegović. Toda

ljudje žal nimamo take moči. Samo Eden je, ki jo ima: on, ki daje življenje, ga jemlje in zopet čudovito obnavlja," je dejala sestra Valentina in nadaljevala: "Veste, koga mislim: Boga. Stvarnika nebes in zemlje, vsega vidnega in nevidnega sveta..."

"Naš bog je Alah," jo je obzirno popravil Harambegović.

"Kot je resnica samo ena, je samo eden tudi Bog, pa ga imenujete Očeta, kot ga mi, ali pa po vaše Alaha. Stvarnik vsega je in za vse skrbi..."

"In pravite, sestra, da je ta Bog mogočen, da daje življenje, ga jemlje in zopet obnavlja? Pa se je že kdaj zgodilo, da je Bog vaše resnice, v katero verujete in po kateri živite, komu vrnil zdravje — vrnil tako, kot si jaz želim: da bi z eno samo potezo roke odstranil, kar me boli in teži?"

"Da, nešteto krat! Mi pravimo takim pojavom čudeži, ker bi se to po naravni poti nikdar ne moglo zgoditi. Ko je naš Odrašenik Jezus Kristus hodil po svetu, je s samo besedo ozdravljaval bolnike. Še več: celo mrtve je obujal v življenje in s tem pokazal, da je Sin božji in kot Bog vsemogočen."

"Pa se čudeži še dogajajo?" je zanimalo Harambegovića.

"Da, še vedno. Koliko se jih zgodi sleherni dan, a so skriti našim očem. Mnogokrat ve zanje samo Bog in tisti, ki je bil božjih milosti deležen. Včasih pa še ta nima popolnega spoznanja tega, kar mu je naklonil Bog. Zgode se pa tudi čudeži, za katere izve ves svet. V Franciji je mesto Lurd, kjer se vsako leto na priprošnjo Jezusove matere Marije zgodi mnogo čudežnih ozdravljenj. Vsakega bolnika, ki roma v to mesto z željo po ozdravljenju, natančno pregleda zdravniška komisija, da potrdi njegovo bolezensko stanje. Po ozdravljenju, kdor to milost prejme, morajo isti zdravniki potrditi, da z naravnimi sredstvi, s katerimi razpolaga današnja veda, bolezen ni mogla v trenutku preiti," je razlagala sestra Valentina.

"Komu pa Bog podeljuje te svoje velike darove?"

"Glejte, gospod Harambegović, vi ste trgovec in bogat človek. Vse, kar imate, je vaša last. Od tega imate pravico dajati, izbirate pa gotovo take, ki so najbolj potrebni in najbolj vredni. Prav tako tudi Bog: po svoji vsemogočnosti daje bogato, daje komur hoče in kolikor hoče, vendar ne prezira potrebe in vrednosti prosilca."

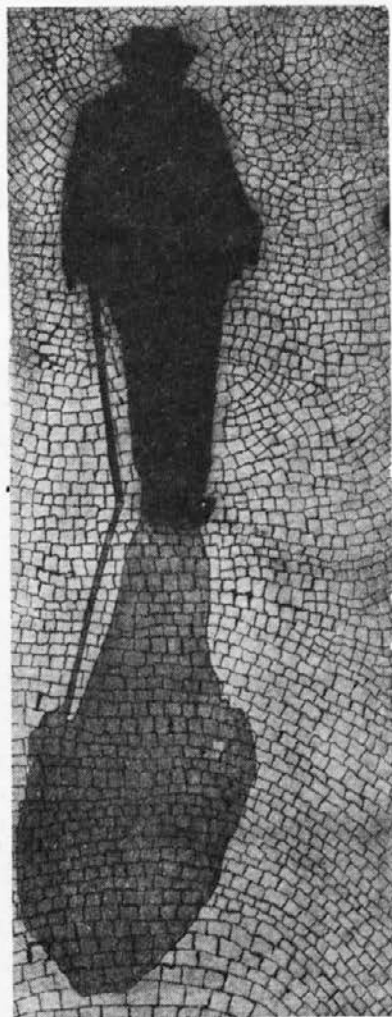
Harambegović je sprejemal besedo za besedo, kakor suha zemlja vsrkava kapljo za kapljo dežja. Pozabil je na svojo bol ob teh razgovorih. Toliko novega mu je sestra Valentina odkrila. Vse se mu je zdelo kot veliko in doslej neznano bogastvo, iz katerega lahko zajema v izobilju.

"Sestra, pridite bliže, prosim," je dejal in uprl svoje globoke oči vanjo, "nekaj vas želim zaupno vprašati."

Sestra Valentina je pustila delo okrog Jankove postelje in se približala Bosancu. Harambegović pa je sklonil glavo in molčal. Kar ni mogel do besede.

narodni identiteti, ki je v novi domovini Avstraliji spet in spet uradno vržena v skupno ime "Jugoslovanov", kar pa vsebuje pojem bivšega državljanstva, ne narodnosti. Naj bi Slovence priznala tudi Avstralija vsaj toliko, kolikor so skozi stoletja priznani v njih rodni domovini ("... We also ask that Slovenes in Australia receive at least as much recognition about their national identity as they have enjoyed for centuries in their homeland.").

Dne 17. avgusta je tasmanski senator Harradine govoril v avstralskem

Koraki na jesen življenja . . .

parlamentu. S tem dokumentom Slovensko-avstralskega društva v Canberri, ki ga je ves svoj govor na široko citiral in komentiral, se je na najvišjem mestu zavzel za zadevo in jo predložil "for consideration by the Attorney-General and by others in authority in the Government, including the Minister for Foreign Affairs (Mr. Peacock) and his Department, so that the principles of equality will be maintained within this country."

Naivno bi bilo pričakovati kaj posebnega — svojo vrednost ima že dejstvo, da je bilo o perei zadevi sploh govora v parlamentu. Če sami ne bomo dvigali glasu za svoje pravice, kdo jih bo? Senatorju Harradine-u smo hvaležni, da nas je podprl. Canberškemu društvu pa vse priznanje — ob strahopetnem molku mnogih med nami še prav posebno!

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU:

\$12.— Mihael Valenci; \$10.— Tomaž Možina, družina Slavko Fabian; \$6.— Milan Kavič, Jože Kučko, Milan Hovar, Anton Vidmajer, Rafael Koren, Julka Hatherly, Julijana Veber, Julij Pretnar, Marjan Jonke, Alojz Jakša, Tone Urbanc; \$5.— druž. Štefan Boelckey, Daniela Slavez; \$3.— Jožef Bezgovšek; \$2.— Alojz Mihič, Marija Kovačič, Marija Hebar, Srečko Nadvesnik, Terezija Znidarič, Franc Šiftar, Ivanka Žabkar, Štefan Saule, Mariana Smit, Zinka Černe, Barica Brodnik; \$1.— Ivanka Kropič, Ana Šutej, Janez Kveder, Marija Gorjanc, Karla Twrdy, Jože Žagar, Anton Samsa, Matt Cestnik, Alojzija Debevec.

ZA BARAGOV PROCES:

\$10.— M. Boelckey.

"No, le povejte svoje misli! Sama sva v sobi. Pomagala vam bom, če bo potreba."

"Bojim se, da me boste imeli za neumnega, ali pa za čudaškega predrzneža," je končno izdaval.

"Nič se ne bojte, kljub temu povejte, kar želite. Lažje vam bo..."

Počasi je izgovarjal besedo za besedo: "Sestra, ali mislite, — da bi mi — vaš Bog — vrnil zdravje, — če — če bi se še jaz — podal v Lurd?..."

Sestra Valentina se je v prvem trenutku nepričakovanega vprašanja ustrašila. Ni mogla prenesti vprašujočega pogleda, ki je čakal odgovora. Dvignila je svoje oči, ki pa so obstale na razpelo, visečem na steni nad bolnikovo posteljo. Z razpetimi rokami in s sklonjeno, s trnjem okronano glavo, je visel Kristus na križu. Pod njim je bil napis: "Jaz sem Pot, Resnica in Življenje!" V trenutku je začutila, da se s tem bolnikom dogaja nekaj velikega. Vedela je, zagotovo je vedela, da ga je Bog obiskal s posebno milostjo.

"Ne dvomite, gospod Harambegović, Bog vam bo vrnil zdravje!" je dahnila v globokem prepričanju. Gotovosti v sebi se je sama čudila.

"To bi bila zame prevelika sreča," je skoraj vzkliknil Harambegović ter takoj vprašal: "In kaj naj storim, sestra, da bom deležen te velike dobrote?"

"Imejte veliko zaupanje vanj! Kolikor boste upali, toliko boste prejeli."

Ko je sestra odšla, je Bosanec pretehtaval njene besede. Stavila so se mu nova vprašanja, ki so zahtevala pojasnila. Ob vsakem vstopu sestre v bolniško sobo jo je obsipal z njimi ter dobil zadovoljiv odgovor. V muslimanu se je polagoma odpiralo bogastvo resnic naše vere in odslej je še z večjim veseljem zahajal v kapelo.

"Prinesla sem vam knjigo, ki opisuje lurške dogodke ter čudeže," je dejala sestra Valentina nekega dne in izročila Harambegoviću precej obširno knjigo. "Samo ne vem, če boste razumeli, saj je pisana v slovenščini."

Bosanec je knjigo z vidnim veseljem sprejel: "Ne bojte se, sestra! Že drugo leto sem v Sloveniji in vedno prebiram vaše časopise. Kar dobro že razumem vaš jezik. Rad imam Slovence in vse, kar je vašega."

"To me zelo veseli," je bila vesela sestra.

"Če pa česa v knjigi ne bom razumel, mi boste vi razložila, kajne?"

"Seveda, prav rada!"

SESTRA Valentina ni z nič manjšim zaupanjem, kot ga je imela v dneh svojih največjih preizkušenj, obljubila Harambegoviću, da ga bo Bog uslišal in mu vrnil zdravje. Vendar je hotela pri tem tudi sama pomagati in je zato vse svoje žrtve darovala Bogu s prošnjo, naj ubogemu človeku pomaga. Žrtvam je pridružila še molitve. Videla je pa tudi, da musliman išče resnico in jo hoče spoznati, zato je čutila, da mu Bog morda hoče podeliti še več kot samo zdravje. Kako je vse, kar je Harambegoviću razlagala o Bogu, z zanimanjem in odprtim srcem sprejemal! Ob knjigi o Lurdu je kar na novo zaživel. Sleherni dan je prihajal z novimi vprašanji, ki mu jih je razlagala sestra. Vedno bolj in bolj je prodiral v skrivnost krščanstva.

O teh stvareh je nujno prišlo do razgovorov tudi z Jankom Ahačičem. Toda ta človek, dasi kristjan po imenu, je imel o vsem verskem svoje posebne nazore, katerim se je Harambegović zelo čudil. Ako sam ni vedel odgovora in zagovora na Ahačičeva mišljenja, se je seveda zatekel k sestri Valentini, ki je tako posredno začela reševati tudi Janka. A to je bil trd oreh: Janko ni sprejemal resnic tako kot Harambegović. Bil je poln življenjskega materializma in svobodomiselnosti, ki sta mu branila voljno sprejemati božjo milost s ponižnostjo, ljubeznijo in velikodušnim srcem — z dušo, ki naj bi zares hrepenela po resnici. Vse je izgledalo, da je Harambegović prav ob svojem odločnem zadržanju do Jankove brezbriznosti še več sprejemal zase od božje milosti.

“Danes imam zopet veliko prošnjo do vas, sestra”, je dejal nekega dne. “Bi me hoteli poslušati?”

“Prav rada”, je odgovorila prijazno kot vedno sestra Valentina ter sedla na rob bolnikove postelje.

(Dalje prih.)

ZA SLOMŠKOV PROCES:
\$10.— M. Boelckey.

NAŠIM MISIJONARJEM,
TOGO, AFRIKA:

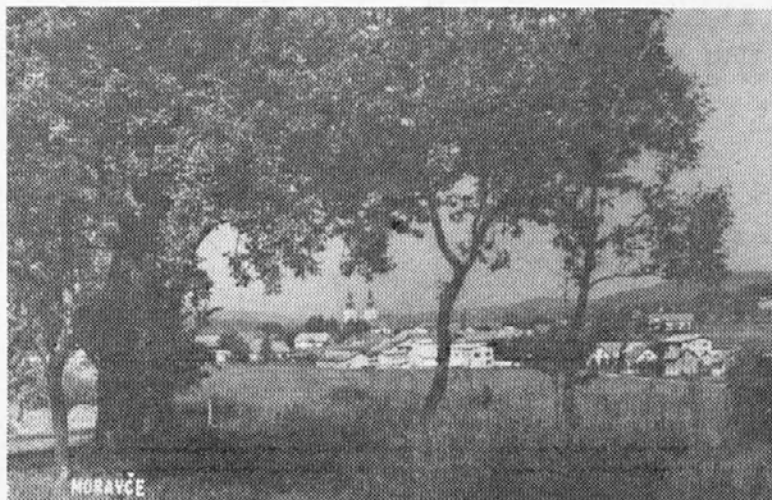
\$25.— Družina Štefan Boelckey, cnako vsoto tudi za lačne; \$20.— N. N. (za lačne); \$10.— Jože Penca; \$5.— Helena Pichler; \$3.— Drago Adelfinger; \$2.55 Alojzija Drašček (za lačne); \$1.— Franciška Klun (za lačne).

Dobrotnikom Bog povrni!

PRIHODNJA ŠTEVILKA BO DVOJNA! Izšla bo sredi oktobra kot skupna za oktober in november.

Kaj pa naša letošnja akcija: **ŠE STO NOVIH NAROČNIKOV!** . . . ? Bomo uspeli? Od začetka leta pa do prvega septembra sem med plačilne naročnike vpisal 61 novih imen in naslovov, kamor so letos pričele prihajati naše MISLI. Še štiri mesece imamo za preostalih 39 novih, ki manjkajo do števila **STO**. Vredno poskusa in dobre volje zvestih naročnikov! Za dosedanjo pomoč pri akciji pa iskrena zahvala!

Z VSEH VETROV

UMRL JE v juliju **Janez Flere**, med slovenskimi emigranti v Argentini znan ne le kot bariloški hotelir, ampak tudi kot ustanovni član tamkajšnjega Slovenskega planinskega društva. Pokojnik je bil tudi nekdanji argentinski državni prvak v smučkem teku.

LETOS obhaja svet 150-letnico Schubertove smrti in razne proslave so že na koncertnih sporedih, četudi je datum smrti šele 19. novembra.

Zanimivo je, da smo z enim dogodkom povezani s Schubertom tudi Slovenci. Schubert se je namreč med ostalimi prijavil na razpis, ki ga je izdala za učiteljsko mesto takratna državna glasbena šola v Ljubljani. Imel je komaj devetnajst let, a skomponiral je že celo vrsto skladb, ki so danes priznane kot velike umetnine. Kljub temu je ljubljanska glasbena šola njegovo prošnjo odklonila iz preprostega vzroka, ker je bil mladoleten. Škoda! Pač niso računali na njegov bodoči svetovni sloves. Kako bi se danes ponašali s tem, da je poučeval in komponiral tudi v Ljubljani.

MOSKOVSKI dnevnik "Izvestja" je v juliju objavil sporočilo, da je prepovedano vnašati v Sovjetsko zvezo verske knjige in liste. Pri tem je članek omenil tudi tole: ni se treba nadejati, da bi se ti ruski "carinski predpisi" kaj spremenili za čas olimpijskih iger, ki bodo v Moskvi leta 1980. Komunistična oblast namreč predvideva, da bodo nekatere misijonske družbe skušale izrabiti obisk olimpijade ter vnesti v Sovjetsko zvezo čimveč verskega tiska, zlasti knjige svetega pisma. Sleherni verski tisk je kot "protisovjetsko gradivo" prepovedan. Članek je že zdaj svobodnemu svetu jasno opozorilo, da bo te vrste tisk udeležencem olimpijade 1980 na meji pri vstopu v Rusijo pripravil sitnosti.

CLEVELANDSKA "Ameriška domovina" je v juniju ponatisnila članek iz ljubljanskega "Dela", ki ga je po vrnitvi domov napisal Andrej Inkret. Naslov mu je dala: **Ljubljanski "kulturni izmenjanec" o svojih gostiteljih v Kanadi in ZDA.** Andrej Inkret je s skupino ljubljanskega Mestnega gledališča obiskal slovenske izseljence v Severni Ameriki, gostoljubnost pa jim je po vrnitvi povrnil na približno isti način kot avstralskim Slovincem "brez kulture" tov. Zlobec. Tudi Inkretovo poročilo je močno enostransko. Svoje gostitelje prikaže kot kulturne primitivce in prostake prvega reda kljub njihovim velikim "karam" in hišam ter stanovanjem, opremljenim sicer bogato toda brez vsakega okusa, kakor pravi. V "Ameriški domovini" beremo dalje o tem: "... Pisec omeni nato tudi naš list in njegovo

odklanjanje kulturne izmenjave, pa nič ne pove, da pri tem ne gre za načelno odklanjanje kulturne izmenjave, ampak za odklanjanje kulturne izmenjave, **organizirane in vodene od Slovenske izseljeniške matice**, ki javno vedno znova poudarja, da je njen cilj utrjevanje vpliva in podpore sedanjemu komunističnemu sistemu v Sloveniji in ne širjenju in ohranjanju slovenske kulture." ("Podčrtala "Ameriška domovina")

ŠTEVILO zakoncev, ki ne morejo imeti otrok, stalno narašča, zlasti v vseh visoko razvitih deželah. Zdravniki iščejo vzroke, ki bi zadevo vsaj malo osvetlili. Za ZDA računajo, da je vsaka deseta ženska, ki je opravila splav (pa četudi v najboljši bolnišnici) postala nerodovitna. Podobno opažajo v Vzhodni Nemčiji. Tudi statistika iz Bolgarije nam pove, da je tam skoraj tri četrtine nerodovitnih žena prej opravilo splav. Moderna medicina nas je na splošno pomehkužila in zmanjšala življenjsko silo, trdi profesor Horst Traut, strokovnjak za radiobiologijo. Še bolj pa izrabljanje moderne medicine, ki mu ni ničesar več sveto — to pa nujno prinese nevarne posledice, ki jim običajno niti ne vemo razsežnosti.

OB SMRTI papeža so prišle na dan tudi grobe žalitve, ki jih je javnost na splošno obsodila kot cinizem in prostaštvo. Žalitive si je privoščila zasebna milanska radijska postaja, ki je v rokah skrajne levice. Ko je vsa Italija nekaj ur po smrti Pavla VI. poslušala žalno glasbo, je ta radijska postaja — imenuje se "Kanal 96" — oddajala strupen program "Toto-papež" in na najbolj prostaški način oklicala stavo na volitve novega papeža. Na stavnem seznamu so se pojavila različna imena iz italijanskega javnega življenja, od komunističnega voditelja Berlinguerja pa do nekaterih filmskih igralcev dvomljivega slovesa.

Del "kulture" dvajsetega stoletja!

SLOVENSKI DAN — že devetnajsti — so v Kanadi slavili naši izseljenci tudi letos in sicer v nedeljo 30. julija na slovenskem letovišču blizu Toronto. Poleg slovesnega bogoslužja dopoldne je bil popoldne na sporedu tudi kulturni nastop, ki je obsegal slovensko pesem, slovensko besedo in folkloro, pa tudi telovadne točke niso izostale.

DESETLETNICO takoimenovane "češke pomladi" so se spominjali v letošnjem avgustu češki begunci po vsem svetu, le njih domovina je ob tem jubileju seveda žalostno molčala. Žal je bila takrat zares samo kratka "pomlad", ki so jo 20. avgusta 1968 zadušile kolone

ruskih tankov in jate ruskih bombnikov. Brežnjev je nastop nekaj dni kasneje v Varšavi opravičil s svojo znano "doktrino": Kadar bodo v kateri koli socialistični državi notranje ali zunanje imperialistične sile hotele rušiti obstoječi red in znova vpeljati kapitalistični sistem, je dolžnost vseh socialističnih držav z Rusijo na čelu, da preprečijo za vsako ceno tak pojav.

Tvorec "češke pomladi", takratni predsednik Alexander Dubček, je danes paznik javnih vrtov v Bratislavi s plačo cestnega pometača. Je pod stalnim nadzorstvom in ne more svobodno govoriti z nikomer, najmanj seveda s tujimi časnikarji.

ZNANA JE pokoncilna ločina v Španiji, ki se imenuje "Karmeliti svetega obličja". Vodi jo izobčeni španski duhovnik, 32-letni Clemente Dominguez, ki je šel sredi avgusta še korak dalje: od svoje verske sekte se je dal proglasiti za novega papeža. Nadel si je ime Gregor XVII, ceremonijo pa so izvršili v Sevilji.

Ko prebiramo srednjeveško zgodovino o papežih in protipapežih (37 jih moremo naštet), ki so se hoteli nepostavno polastiti najvišje oblasti v Cerkvi, si težko predstavljamo, da je kaj takega mogoče tudi v modernem dvajsetem stoletju. In vendar se dogajajo take neumnosti tudi v našem času. Svoboda vesti lepo vse pokrije — seveda čudno raztegnjena preko postavnih meja . . .

V ROKE mi je prišlo poročilo misijonske tiskovne agencije FIDES, ki govori o Japoncih v Braziliji. Zanimivo zame zlasti ob dejstvu: doslej niti pomislil nisem, da bi bilo v Južni Ameriki toliko Japoncev.

Prvo naseljevanje Japoncev se je pričelo v Braziliji pred sedemdesetimi leti, danes pa je tam 900.000 ljudi japonskega rodu. Med njimi je še enkrat toliko katoličanov kakor pa jih je med vsemi milijoni v domovini Japonski: kar 70 odstotkov (630.000) vseh brazilskih Japoncev je sprejelo katoliško vero. Med njimi deluje 318 japonskih duhovnikov in redovnikov, od katerih je 212 rojenih že v Braziliji, 106 pa jih je prišlo za izseljenci iz domovine.

V JUNJSKI številki MISLI smo se s posebnim člankom spomnili 750-letnice mariborske škofije. Naravno je bilo omenjeno na prvem mestu ime salzburškega nadškofa Eberharda II., ki je novo, lavantinsko škofijo, tedaj ustanovil. Iz zgodovine vemo, da je isti nadškof ustanovil tudi sekovsko — današnjo graško — škofijo, pa tudi kolegiatni kapitelj v Št. Rupertu v Velikovcu je bil njegova ideja. Prošt tega kapitlja ima po kasnejših zgodovinskih premikih danes svoj sedež v Tinjah.

Vsekakor se je nadškof Eberhard uveljavljal ter na več načinov pokazal, da zna modro vladati svojo nadškofijo. Zato pa je za nas še bolj zanimivo dejstvo, da — ni bil cerkveno pokopan, ko je po dolgih letih škofovanja zatisnil oči. Vzrok? Strah pred ljudmi — v njegovem primeru pred cesarjem.

Eberhard je že 45 let vladal salzburško nadškofijo, ko je cesar Friderik II. začel sovražno nastopati proti Cerkvi. S svojim početjem je izzval nase cerkveno kazen: papež ga je izobčil, izključil iz občestva vernikov. Kot je bila tedaj navada, so morali papeževo pismo z izrekom izobčenja javno prebrati po vseh cerkvah. Nadškof Eberhard pa se je bal, da bi se s tem papeškim oznanilom kazni nad cesarjem zameril na dvoru. Zato v svoji nadškofiji papeževega pisma ni dal prebrati — s tem pa je tudi sam zapadel cerkvenemu izobčenju. Prav njegov pogreb je znak, kako so takrat takele cerkvene kazni resno vzeli. Ko je nadškof dne 1. decembra 1246 v Brežah umrl, kljub svojemu visokemu položaju ni imel pogojev za cerkveni pogreb: pokopali so ga brez duhovnikov in cerkvenih obredov v neblagoslovljeni zemlji.

Šele 42 let kasneje, leta 1288, je papež Nikolaj IV. izobčenje preklical in dovolil, da so ostanke nadškofa Eberharda iz neblagoslovljenega kraja prepeljali v Salzburg ter jih tam končno cerkveno pokopali.

OPALI

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro

BRUŠENIH OPALOV in **DRAGIH KAMNOV**, izdelujemo pa tudi **ZLATNINO** in **SREBRNINO** po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 Wattletree Road,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole, naslonjače in zofe ter vse ostalo, kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

DRAGI STRIČEK!

Če se spominjaš, sem Ti enkrat pisala, da bi tudi jaz rada hodila v slovensko šolo, a smo predaleč od nje. Zdaj Ti z veseljem sporočam, da imamo slovensko šolo tudi pri nas v Wollongongu, vselej pred slovensko mašo. Zadnjikrat nas je bilo kar 21 otrok. Sestra Mirjam je vse lepo organizirala za nas: učimo se iz lekcij in tudi iz pesmaric. Iz pesmarice znamo otroci že tudi zapeti nekaj pesmic. Sestri Mirjam hvala za vse in tudi za potrpljenje, ki ga ima z nami!

Veš, danes mi še mamica pomaga pri pisanju, upam pa, da bom drugič že mogla kaj sama napisati brez njene pomoči. Tudi pričakujem, da se bo še kaj sošolcev pridružilo našemu razredu — nam bo krajši čas.

Želim, da bi se še kdo oglasil v Kotiček iz naše slovenske šole: Suzana, Vesna, Jožek, Mojca, Margareta, Patrik, Andrej, Blanka in drugi, ki jim niti imena ne znam. Čim več nas bo pisalo, tem bolj bo zanimivo.

Strička, vse sošolke in sošolce naše slovenske šole, pa tudi vse kotičkarje lepo pozdravlja — **Sonja Žabkar**, 9 let, Barrack Heights, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Danes predstavljamo sedemnajstletnega **PETRA PIRNAT**, ki je bil rojen v Melbournu in kjer tudi živi v svojimi starši ter dve leti mlajšo sestrico Marto. Tudi Marta bi zaslužila priti s Petrom v Kotiček, saj oba odlično govorita slovensko. Pred leti sta hodila v Slomškovo šolo v Kew, zdaj pa obiskujeta sobotni slovenski pouk na srednji šoli v Box Hillu.

Peter je po končani osnovni šoli obiskoval najprej St. Thomas More Christian Brothers College — Forest Hill, Living Certificate pa je prejel na St. Leo's College v Box Hill-u. Končno se je odločil, da bo šel za stopinjami svojega očeta in postal zobni tehnik. S tem namenom je že v praktični šoli očetove delavnice, pouk pa nadaljuje na RMIT. Kdor pozna Pirnatovega Lubita in njegovo odlično delo umetnega zobovja, je lahko prepričan, da se bo ob takem mojstru tudi Peter moral razviti.

Petra poleg turizma in smučanja veseli glasba, saj igra harmoniko, poje pa pri naših "Glasnikih". Tudi v tem gre za svojim očetom in svojimi osmimi strici, ki so v domovini znani kot "Oktet bratov Pirnat".

POLONCO PREDSTAVIMO
ROŽASTO KRILCE,
OČI POLNE SONCA —
TAKSNA JE, TAKSNA
NAŠA POLONCA.

OČKA JI PRAVI:

"ŠKRATEC ROGATI!"

MAMA JO BOŽA:

"SRČEK MOJ ZLATI!"

DED PA JO DRAŽI:

"PIKA-POLONCA,

ZLETI, PRINESI

KOŠARICO SONCA!"

SPLEZA POLONCA

DEDU NA RAME,

SPROŽI DESNICO,

SONCE UJAME.

KOŠČEK ZA OČKA,

KOŠČEK ZA DEDA,

KOŠČEK NAJVEČJI

ZA MAMO SEVEDA.

MIRKO KUNČIČ

Dragi Striček! — Tudi jaz bi se rad oglasil, četudi s pomočjo mojega očeta. Rad bi opisal naš izlet v Lions Park v Bacchus Marsh.

Dne 26. maja zjutraj smo se zbrali pred cerkvijo v Kew vsi ministrantje. Bilo nas je osem in p. Stanko ter br. Bernard sta nas z avtom odpeljala iz Melbournu. Že med potjo smo se zabavali, da je bilo veselje. Ko smo prišli v Lions Park, smo tam videli leve, žirafe, srne in ponije. Hodili smo preko velikega visečega mostu in jaz sem tudi jahal na poniju. Vsi smo bili razigrani in ves dan dobre volje. Ko smo se vračali proti mestu, je bila že tema. Pater Stanko in brat Bernard sta vsakega od nas odpeljala domov, da staršem ni bilo treba priti po nas k cerkvi. Za to in seveda tudi za prijeten izlet prav lepa hvala!

Vsem Kotičkarjem pozdrav! — **Egon Jakofčič**, 10 let, E. Oakleigh, Vic.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

MELBOURNE, Vic. — Zlatih porok doslej med nami še nismo imeli veliko, pa se bodo počasi menda tudi te začele. So lepa slovesnost, ki privabi solze v oči, tako zlatoporočencev kakor njih otrok, vnukov ter ostalih prisotnih. Ob današnjih žalostnih primerih ločitev vse okrog nas je tako lepo videti par, ki je vztrajal dolgih petdeset let v skupnem veselju in skupnih težavah življenja.

Tako sta dne 5. avgusta praznovala svoj zlati poročni jubilej naša rojaka iz St. Albansa, **JOŽEF JAKOB in MARIJA r. Kohné**. Eden doma iz Vitanja in drugi iz Belove sta se pred petdesetimi leti našla ter pred oltarjem farne cerkve v Konjicah nastopila skupno življenjsko pot. Takrat nista najbrž niti sanjala, da ju bo ta pot zanesla daleč iz domovine ter bosta svojo zlato poroko imela v Avstraliji, pred oltarjem melbournške slovenske cerkve. Vsekakor sta ob svojih, seveda že poročenih, otrocih kar korajžno izrekla svoj končni doživljenjski "da!", mi vsi pa jima želimo še dolgo let v zdravju in zadovoljstvu.

Jakobova v zlatu — Bog vaju živi! — **Poročevalec.**

ADELAIDE, S.A. — Naša adelajdska folklorna skupina je 5. avgusta zvečer nastopila na folklornem festivalu, ki ga je v Festival Theatre priredil Good Neighbour Council. Med skupinami drugih tukaj naseljenih narodnosti se je pod spretnim vodstvom gospe F. Gabrškove tudi slovenska skupina odlično izkazala. Naša dekleta in naši fantje so nastopili samozavestno ter zasluženo želi vsestransko odobravanje. Nastop je bil tako služen v nam vsem, obenem pa so pokazali na prisotnost našega naroda v Adelaidi.

Naslednjega dne zvečer, na nedeljo 6. avgusta, pa je bila še ena mednarodna prireditel: Etnični koncert v Scott Theatre, ki ga vsako leto prireja Odbor za človeške pravice narodov in je postal že tradicija. Tudi pri tej prireditvi smo sodelovali Slovenci. Gdč. Jeanette Novak je, oblečena v narodno nošo, z občutkom z igrala na harmoniko dve pesmi: "Na ples na saneh" in pa Schubertov marš. Kot pevca pa sta v duetu nastopila Danilo Dodič in Danilo Kresevič. Ob klavirski spremljavi g. Šterbenca sta podala tri znane slovenske pesmi: "Gor čez jezero", "Majolika" in pa "Moja kosa je križavna". Tehnično bi se dal nastop gotovo še izboljšati, a pevca sta se predstavila dokaj korajžno in tudi zapela sta odlično. Obe točki, glasbena na harmoniki kot pevski duet, sta želi splošno priznanje in sta nas lepo predstavili javnosti.

Vsem nastopajočim na obeh prireditvah moremo samo čestitati. Zopet smo pokazali, da smo avstralski Slovenci

kulturni ljudje, četudi bi nam radi vtepli v glavo, da je kultura le ono, kar nam "kulturniki" prinašajo z raznimi kipi in zastavami iz domovine naših očetov. S pridnostjo in trdim delom ter svojim "brezkulturnim" (prosto po Zlobcu) prizadevanjem lahko s ponosom pokažemo na mnoge lepe uspehe. — **Janezov Janez.**

WOLLONGONG, N.S.W. — Prvič se oglašam z nekaj vrsticami, v katere želim vlti najboljše želje in iskrene pozdrave vsem poznanim in nepoznanim naročnikom dragih MISLI. Moje pismo bo vsekakor preproste vsebine, saj nisem vajena pisati javnosti; pišem pa z najboljšimi nameni in v upanju, da bo rodilo še kaj uspehov.

Vedno rada prebiram rubriko "Križem Avstralske Slovenije", saj iz pisem bralcev samih diha toliko pe-strosti. Ko sem v avgustovi številki prebrala pismo g. Alojza Poklarja iz Adelaide in pa dodane odlomke iz pisma afriškega misijonarja p. Miha Drevenška, sem dobila korajžo, da zakličem: Bravo, gospod Poklar, za dobro delo, ki ga vršite, ter obilo uspeha tudi v bodoče! P. Drevenšku pa obljubim tudi jaz kaj poslati po Miklavžu oz. za božič: dar misijonom namesto božičnih kart prijateljem in znancem, katerim naj velja kar tukaj že zdaj na kratko, a po belokranjsko iz srca: VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1979! Kdor se z menoj strinja, naj me posnema. Pomislite, v koliko pomoč našim misijonarjem bi bil prispevek takih dejanj. Ne bom rekla, da božične ali velikonočne voščilne kartice niso lepa navada, ki pa naj bi po mojem skromnem mnenju veljala le oddaljenim sorodnikom in prijateljem, katerih za praznike ne bomo mogli srečati. Vsem tistim pa, ki jih upamo srečati okrog božičnih dni osebno, zlasti na sam božični dan pri slovenski maši, naj bi iskren stik roke zadostoval. Kaj pravite? (Uredništvo MISLI se strinja in je že pod pokojnim

MELBOURNSKI ROJAKI!

Vašim otrokom v pomoč pri pouku bi bila
**THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT
ENCYCLOPEDIA.**

V domačem jeziku boste dobili vse informacije
ter po želji uredili nakup, če pokličete

MARCELO BOLE — tel. 306 3087,

DANILO ŠTOLFA — tel. 306 2664,

ali pa NEVO BOLE-ROEDER — tel. 306 1141.

Bi se želeli pridružiti naši prodajalni skupini?

Ste dobrodošli! Pokličite nas za dogovor!

o. Bernardom pisalo o tem ter navduševalo bravce za te vrste božični dar v dobre namene. Pismena voščila in skrbi zamere ob njih so poleg finančnega bremena postala že prava mora. — Op. ur.)

Misijonarju Drevenšku smo sklenili stisniti zgarano roko tudi s skromnimi prispevki, ki smo jih nekateri tukajšnji Slovenci darovali ob priliki smrti rojaka Franca Žičkarja; veliko prezgodaj smo ga izgubili iz naše srede. Namesto cvetja na grob, ki tako hitro ovone, je bilo zbranih 43 dolarjev za p. Miha v Zambiji. Darovalci so sledeče družine: Škofič, Božič, Mlinarič, Kropič, Konrad in dve družini Brodnik. Vsem darovalcem iskren Bog plačaj! Upam, da bo tudi ta dar za misijone ob priliki smrti v tolažbo žalujoči ženi Olgi in otrokom. Ostal bo tudi, ko bo vse drugo darovano cvetje na grobu že zdavnaj uničeno.

Še enkrat: Pozdravljeni! — **Barica Brodnik.**

BILAGONG, N.S.W. — Pred kratkim sem se mudil v metropoli Sydneyu in po čudnem naključju sem se srečal z nekim možem. Predstavil se mi je kot Delja gor od Renja. Pobaral sem ga, če je Slovenec. Po slovensko mi je mož odvrnil, da je Južni Slovan, saj vendar predstavlja jugoslovansko podjetje. Šmentana muha, sem si dejal, ta mož ima pa res izredno logiko . . .

Zašla sva v pivnico in tov. Delja je naročil pijačo s — petdesetdolarskim bankovcem. Med pogovorom ob

pivu pa mi je zaupal, da bo kapitalizma kmalu konec: vrag ga bo vzel. Nič več ne bo izkoriščanja in nič več privilegijev za nekatere . . .

Še kasneje sem ves zamaknjen gledal v tega vsevedeža, ko mi je ob poslovitvi pomahal iz svojega bleščečega mercedesa.

Oh, tukaj v Bilagongu se nič posebnega ne pripeti, da bi bilo vredno omembe v MISLIH. Še bom moral v Sydney.

Vsem zdrave gobe — **Tone Narobe.**

CANBERRA, A.C.T. — Na soboto 26. avgusta je naš canberrski dom "Triglav" sameval, enako naslednja dva dneva. Že ob štirih zjutraj se nas je poln avtobus odpravil proti viktorijski metropoli, kjer je slovenska mladina pripravljala koncert. Okrog dveh smo pristali pred cerkvijo sv. Cirila in Metoda v Kew in patra sta nas pristrčno sprejela. Prenočišče do ponedeljka je bilo organizirano v bližnjem motelu. Za vso gostoljubnost vorskemu središču iskrena zahvala!

Za večerni MLADINSKI KONCERT je bila cerkevna dvorana že dosti pred pričetkom polna, do začetka pa se je napolnila do zadnjega kotička. Kot za goste iz take daljave so nam prihranili boljše mesta in hvaležni smo zanje. O koncertu samem bo verjetno kdo drugi kaj napisal (V prihodnji številki, ko bomo imeli na razpolago tudi slike! — Op. ur.), tu lahko samo omenim, da je bil nastop mladine za nas vse doživetje in

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pijače. Kuhinja ima domačo hrano po zelo zmerni ceni in je odprta od poldne do dveh ter od štirih do desetih zvečer, po dogovoru tudi izven teh ur. Osebjem je slovensko. Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
 31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
 (nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur
 in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na
 vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
 o ugodnih pogojih.

Prporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
 za selitev in podobno,
 se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
 po domače pomenili za čas prevoza,
 delo pa bo opravljeno dobro
 in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

pol. Višek pa je spored dosegel v zadnji točki, ko so
 nastopili "Glasniki". Videti toliko mladih pevcev na
 odru in jih poslušati je užitek, ki bi ga težko opisal.
 Tudi folklorna skupina je s svojim izvajanjem narod-
 nih plesov večer zelo poživila. — Mladina, v imenu
 vseh Canberrčanov se vam iz srca zahvaljujem za vse!

Naslednji dan, na nedeljo, smo se udeležili slovenske
 maše, nato pa nas je avtobus zapeljal v Eltham, da si
 pod vodstvom odbornikov S.D.M. ogledamo slovenski
 griček. Vse je zavidljivo lepo urejeno, je pa še daleč
 do izvedbe vsega, toliko načrtov imajo. Bog jim daj
 obilo uspehov tudi v bodoče! — H kosilu so nas pova-
 bili prej kot smo pričakovali (seveda, saj so imeli po
 našem odhodu letni občni zbor in volitve!) in nas zares
 gostoljubno postregli.

Ostalo je še veliko časa, da smo se iz grička zapeljali
 v dolino — v Springvale na "Planico". Tam se je pri-
 čelo slavlje kar takoj ob prihodu: godbe in petja ni
 zmanjkalo prav do našega odhoda. Planičarji so nam
 pripravili okusno večerjo, pa tudi tekočine ni manjkalo.

Odboru obeh društev, kjer smo bili v gosteh, naša
 iskrena zahvala. Res lep je občutek, da si dobrodošel
 in da se smeš počutiti kakor doma. Le še več takih
 srečanj — drugič pa v Canberri, ali ne?

Gostoljubni Melbourne smo zapustili v ponedeljek
 zgodaj popoldne in po lepi vožnji prišli domov okrog
 enajstih zvečer. S potovanjem in vsem, kar smo lepega
 doživeli med rojaki, smo bili vsi prav zadovoljni. —
Joža Maček.

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje v Avstraliji se nahaja **ADOLF VUČKO**, doma
 iz Gornje Bistrice v Prekmurju, ki se že dolgo ni ogle-
 sil mami in domačim. Če bo morda sam bral te vrstice,
 naj čim prej piše sorodnikom. Če pa bo oglas bral kdo
 njegovih znancev, naj ga nanj opozori in tudi sporoči
 uredništvu, da bo posredovalo zvezo med zaskrbljenimi
 sorodniki in iskanim rojakom.

LITJO
Micky's
Studio

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

REŠITEV AVGUSTOVE UGANKE: SAMOGLASNI BESEDNI KVADRATI

R	E	V	A	V	I	M	E
E	N	A	K	I	V	E	R
V	A	J	E	M	E	R	A
A	K	E	R	E	R	A	R
R	O	K	I	M	E	S	O
O	B	I	R	E	R	O	S
K	I	T	A	S	O	V	A
I	R	A	N	O	S	A	T

I G L U
G L U H
L U K A
U H A N

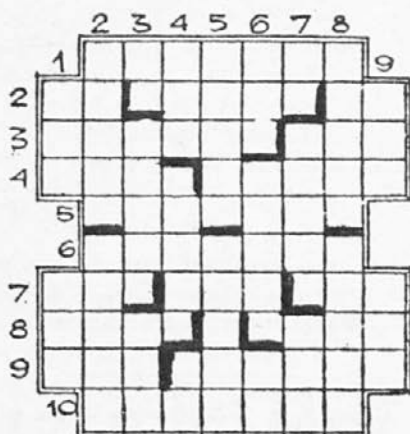
Rešitev so poslali: Vinko Jager, Jože Grilj, Karla
 Twrdy, Ivanka in Branko Žabkar, Alenka in Eva Žigon,
 družina Drašček, Jakob Reven in Simon Podobnik.

Žreb je izbral za nagrado **Karlo Twrdy**.

KRIŽANKA

(Sestavil br. Bernard)

Vodoravno: 1. prevelika potrošnja; 2. črki, ki skupno z rimsko številko dve simbolizirata v grbih današnje angleško vladarico; vhod v hišo; nikalnica; 3. pastirska posoda za mleko; priprava za nošnja puščice; 4. domače ime za Madžara; znano indijansko pleme; 5. dežela Avarov; 6. iz niti sestavljen; 7. iz voska narejeno delo čebel; za uporabo okleščen kos lesa; priimek svetovnega boksarskega prvaka težke kategorije; 8. umetna luknja v steni; splošno ime za zmleto snov; 9. naslada; okenski zaslon, rabrača na navoj; 10. obdelati kos lesa.

Navpično: 1. latinska beseda za "jaz" — središče egoizma; mednarodni znak za klic na pomoč; 2. "železna cesta"; kraj pri Kranju; 3. Olga Vovk; ime za duhovnika stare zaveze; ime za perje pri repi ali korenju; 4. eden glavnih števnikov; krajše ime za Radoslava; izraz pri igri s kartami; 5. moderna naprava, ki zazna na daljavo; visoka tropska palma z užitnim sadežem; 6. oče, atek; nabožni spevi iz stare zaveze; ženski spolnik v italijanščini; 7. kazalni zaimek; davek; premik po zraku; 8. slovansko ime za Ano; počasni goret brez plamena; 9. okrajšano žensko ime od Mihaela; žensko ime.

Rešitev pošljite na uredništvo do 2. oktobra.

Melbournsko tapetniško podjetje

JOE'S UPHOLSTERY REPAIRS

je v rokah tapetnika, ki Vam bo
po zmerni ceni na uslugo
pri vseh tozadevnih popravilih Vašega pohištva

Priporoča se

JOŽE VUKOVIČ

10 Prentice Street, NORTH ALTONA, Vic.
Telefon: 391 3776

LJUBLJANSKI "PAVLIHA" MODRUJE . . .

● V nekem podjetju so premišljevali, kako bi stori, da bi bili ob zvonjenju vsi delavci v službi. Najboljši predlog je dal Pepe: "Tisti, ki pride zadnji, naj pozvoni!"

● Nekoč je živel uradnik, ki je popoldne honorarno popravil napake, ki jih je delal dopoldne v službi.

● Če se beg učiteljstva s šol v podjetja ne bo zaustavil, bomo zares čisto brezrazredna družba.

● "Mi smo na vračanje zdomcev že popolnoma pripravljeni."

"Imenitno! Na kakšen način pa?"

"Zasedli smo že vsa boljša delovna mesta v tovarni."

● Kdo so pri nas že čisto pravi proletarci? — Tisti, ki imajo v knjižnicah svojih vil zložene v usnje vezane knjige Marxa, Engelsa in Lenina.

● Direktor delavcem: "Pa žrebajmo! Če bo glava, ne bomo delili dohodka, če bo cifra, pa prav tako ne."

● "Kar lepo knjižnico imate." — "Oh, to so samo učbeniki, ki smo jih morali kupovati našemu Andrejku, dokler ni 'diplomiral' na osemletki . . ."

Melbournskim Slovincem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIC
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundar Road 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 509 4720 in 509 2675
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7644
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2366
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**“FRANK'S
AVTO ŠOLA”**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbourn
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOJK

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo
ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.
Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733
Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

**TAX CONSULTANTS —
INSURANCE BROKERS**

Prezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

Ste poravnali naročnino za MISLI???

Dr. J. KOCE, 3 Beatrice Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 8076
(Najstarejši tudi po letih objavljajanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Vse delo glede potovanja uredim brezplačno.

Samo v onih primerih, ko se hočem zavarovati radi izgube časa z dajanjem nasvetov, ki nimajo nobene zveze s potovanjem, mi plačajo stranke majhen depozit. Ko plačajo celo karto, mi pa plačajo toliko manj, kolikor so mi dale za depozit. Tako ne more biti z nobene strani nikakih očitkov in se ni treba nikomur nič bati. Važno! V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi osebne prijateljske zveze, kar je že večkrat prav prišlo rojakom, ki so pri meni naročili potovalne karte.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 153 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**